

KAIP NACIAI IŠZUDĖ PIRČUPIU GYVENTOJUS

“PLECHAVIČIAUS DIVIZIJA” IR KOVA PRIEŠ HIMMLERIO SMOGIKUS

Vokiečiai norėjo paimti šią diviziją savo kontrolėn, bet nepajėgė

(Laiškas rašytas Vokietijoje, šių metų gegužio 27 dieną)
Noriu trumpai paminėti porą pasibaisėtinių pasakojimų, kurių, man rodos, dar neminėjau ankstyvesniuose laiškuose. Lygiai kaip Lenkijoje, Rusijoje ir kitose šalyse, vokiečiai keršto sumetimais masėmis žudė ne tikai žydus, bet ir lietuvius.
Vienu tokių žudynių pavyzdžių yra Pirėpių kaimas, kuris yra Vilniaus apskrityje, šalia švenčionių. Jame vokiečiai suvarė apie 120 gyventojų ir sušaudė juos be jokios atodairės. Tik-tai vienas ar du kaimiečiai sugebėjo pabėgti nuo vokiečių, kai jie gaudė gyventojus.
Pirėpių gyventojai buvo išvilkti iš namų ir suvaryti nuo laukų, kuriuos jie tuo metu dirbo, visai nekreipiant jokio dėmesio į tai, ar kaimiečiai buvo seni ar jauni, nusikaltę ar visai nekaltai, nežinūrnt ar tai buvo moterys ar vaikai. Kai visi buvo suvaryti, tada juos išžudė.
Lietuvoje buvo kelios panašios kraujingos žudynės, viena buvo visai netoli Rokiškio, bet man dar nepavyko gauti smulkesnių apie tai.

LIETUVIAI ORGANIZUOTAI PRIEŠINOSI

Kitas įdomus dalykas, tai vadinama “Plechavičiaus divizija”.

Pabėgėliai tvirtina, kad pradžioje vokiečiai norėjo sudaryti “Lietuvos Legijoną”, kuris turėjo susidėti iš savanorių. Bet lietuviai savu noru nesirašė į šį legijoną.

Vokiečiai bandė vartoti prievartą prieš lietuvius, bet ir šiuo atveju nieko nepesė.

NACIAI NUTARĖ KERSYTI LIETUVIAMS

Vokiečių valdžia, norėdama atkeršyti lietuviams už nenorą eiti savanoriais, pradėjo gaudyti vyrus ir siųsti juos į Vokietiją prievartot darbam.

Susidarė labai rimta padėtis, miškai buvo pilni jaunų vyrų, kurie nenorėjo vykti darbam į Vokietiją.

Tada kilo mintis suorganizuoti “Lietuvių Diviziją”, kuri bus lietuvių karininkų vadovybėje ir bus naudojama tikiai Lietuvos teritorijoje.

PLECHAVIČIUS ĮGALIOJOTAS ORGANIZUOTI

Gen. Plechavičius buvo įgaliojotas suorganizuoti šią diviziją. Visos Lietuvos pasipriešinimo grupės parėmė šią idėją, todėl ji pavyko greitai suorganizuoti.

Tuojau buvo sudaryti keli batalionai Mariampolėje, Kaune ir kitose vietose.

Bet vokiečių kariuomenės vadovybė, o ypačiai nacių partija, panoro paimti visą diviziją savo kontrolėn.

LIETUVIAI KARININKAI NEKLAUSO NACIŲ

Lietuviai atsisakė klausyti vokiečių, o karininkai nekreipė jokio dėmesio į vokiečių ryšių karininkus, kuriuos išsiuntinėjo vokiečiai.

Ginčai tęsėsi kurį laiką, bet kai rusai pradėjo žengti pirmyn, vokiečiai nutarė prievartai paimti visą savo kontrolėn ir bandė priversti diviziją klausyti vokiečių, visai nekreipiant jokio dėmesio į lietuvius karininkus.

Bet ir šį kartą lietuviai atsisakė jų klausyti.

BĖGA Į MISKUS KOVAI TĖSTI

Tada įsimaišė Hitlerio smogikai, kurie bandė diviziją nu-

ginkluoti, atimdami iš jų visus ginklus, bet atskiri batalionai pasipriešino.
Įvyko smarkių susišaudymų, buvo daugelis užmuštų abiejose pusėse.
Vieni buvo ginkluoti ir pasiųsti į Vokietiją apkasų kasti, o kiti pabėgo į miškus ir prisijungė prie pasipriešinimo jėgų.

NELEMTAS DIVIZIJOS NARIŲ LIKIMAS

Nelaisvėn paimti karininkai buvo įmesti į koncentracijos stovyklas, jie buvo kaltinami “veikimų sąjungininkų žvalgybai”.

Karininkus vokiečiai laikė stovyklose, kol J. A. Valsbybių kariuomenė atėjo. Kai kurie nepajėgė pakelti sunkių stovyklos sąlygų ir mirė.
Dabartiniu metu Plechavičius yra kažkur vakarų Vokietijoje, lygiai kaip ir Kubiliūnas, kuris neteko visiško gyventojų pasitikėjimo.

“DROBĖS” PAREIGŪNAI ŽUVO KARO METU

Dar noriu padaryti vieną pastabą apie “Drobės” bendrovę ir josios pareigūnus.

Zemiau paminėti pareigūnai arba šerų šavininkai buvo sušaudyti arba mirė kalėjimuose kitokiais būdais:

Pranas Strimas, Zostautas, Garšva (mirė 1941 metais Provenškių kalėjime) ir Slavinskas.

[Rytoj parašysim apie kaninimus vokiečių stovyklose ir pasikalbėjimą su kun. Krupavičium.]

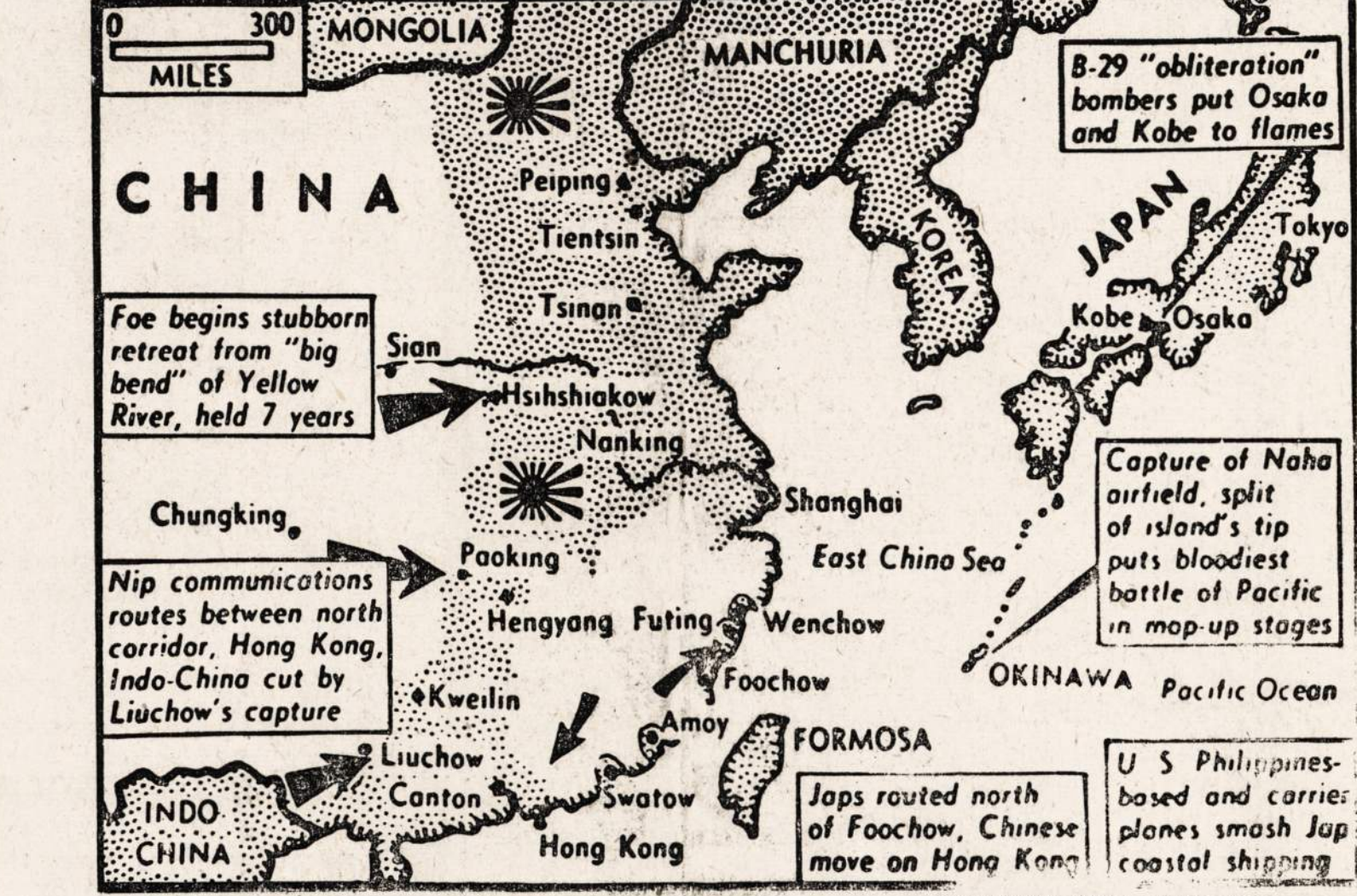
Suzuki nori didesnių teisių

SAN FRANCISCO, Cal., birž. 10 d. — Japonijos premjeras pareikalavo iš parlamento dar didesnių teisių karui vesti.

Jis atsisėdė į posėdį kariuomenės ir laivyno vadus ir pareikalavo parlamentą atsisakyti nuo kai kurių privilegijų. Suzuki tvirtina, kad kraštui greisia labai didelis pavojus.

Atstovai nesutiko jam duoti diktatoriaus galios, nutarta pratęsti dabartinės sesijos posėdžius.

Vengrai sudarė 106 asmenų sąrašą, kurie bus teisiami už įtraukimą Vengrijos į dabartinį karą.

Kiniečiai užėmė Liuchow, kur japonai buvo įsitvirtinę per 7 metus. Tuo pačiu metu amerikiečiai baigia užkariauti Okinawa salą ir be paliovos bombarduoja Japonijos pramonės centrus.

Pierre Laval atvyko į Bordeaux

PARYŽIUS, birželio 10 d. — Pierre Laval, buvęs Vichy valdžios premjeras, šiandien atvežtas į Bordeaux miestą. Ispanai atidavė Lavalį prancūzams praeitą naktį.

Marš. Žukov pas gen. Eisenhowerį

FRANKFURT, Vokietija, birž. 10 d. — Šiandien marš. Žukov atvyko į Frankfurtą, kad galėtų tartis su gen. Eisenhoweriu apie tolimesnį Vokietijos reikalų tvarkymą. Gen. Eisenhowerio štabas taip pat atvyko ir britų marš. Montgomery.

Frankfurto gyventojai susiruošė didelę demonstraciją, kurioje buvo išjuokiamas Vokietijos militarizmas.

Žukov paskelbė, kad sovietų okupuotoj daly vokiečiai jau turi teisę organizuoti savo partijas ir darbininkų unijas, jeigu jos yra priešingos nacizmui.

Gen. Eisenhower informavo atsakomą pareigūnus, įsakydamas visą civilinę Norvegijos administraciją perduoti karaliui Haakonui VII.

Stalinas paleis lenkų lyderius

LONDONAS, birž. 10 d. — Tvirtinama, kad Harry Hopkins įtikino Staliną paleisti 16 lenkų lyderių, kurie apgaulingai buvo suimti.

Be to, susitarta visiškai pakeisti dabartinę lenkų valdžią. Maskvon suvažiuos keturi dabartinės Liublino valdžios nariai, du atstovai iš Londono ir penki kitų partijų lenkai.

Jie privales, Maskvoj esančios sąjungininkų komisijos priežiūroje, sudaryti naują lenkų valdžią. Iš Londono Maskvon važiuos Mikolajczyk ir Jan Stancyk.

MAŽOS VALSTYBĖS KOVOJA SU DIDELEM DEL VETO TEISĖS TAIKIMO

Laimėjom tikrai pusę karo, jis dar gali būti pralaimėtas, tvirtina gen. Patton

SAN FRANCISCO, Cal., birž. 10 d. — Australijos užsienio reikalų ministeris Ewart vadovauja mažųjų valstyvių kovai prieš didžiąsias UNCIO konferencijoj.

Filipinų gen. Romulo taip pat aiškiai pasisakė prieš didžiųjų tautų pastangas pavergti mažąsias.

Romulo manė, kad kiniečiai palaikys jį, kaip iki šio meto, bet Kinijos delegatas balsavo su galingom valstybėm.

Ribbentropas gali būti Argentinoj

MONTEVIDEO, Urugvajus, birž. 10 d. — Iš Argentinos ateinančios žinios sako, kad Ribbentrop, vokiečių užsienio ministeris, dabartiniu metu jau yra Argentinoj.

Gera informuoti asmenys patyrė, kad į pietų Argentiną atplaukė vienas vokiečių laivas, kuris atvežė kelis įtakingus vokiečius.

Atvykę vokiečiai apsigyveno pas įtakingus Argentinos generalus.

Gen. Patton apie dabartinį karą

LOS ANGELES, Cal., birž. 10 d. — Mes laimėjome tikrai pusę dabartinio karo, bet patas karas dar gali būti praloštas, vakar gen. Patton pareiškė vietos gyventojams, kurie suėjo jo ir gen. Doolittle pasitikti.

Gen. Doolittle ir aš esame tikrai simbolis neapsakomo skaičiaus drąsių vyrų, jie laimėjo medalius, bet mes juos nešiojame, pareiškė gen. Patton.

Vien tikrai trečios armijos užmuštų skaičius siekia 30,000, o 130,000 buvo sužeistų, jis tvirtino.

Hitleris gali būti gyvas, sako Žukov

BERLYNAS, Vokietija, birž. 10 d. — Dviem dienom prieš Berlyno okupaciją Hitleris ve-

dė Eva Braun, pareiškė laikraštiniams marš. Žukov, bet jis galėjo pabėgti. Iki paskutinio momento Hitleris turėjo savo žinioje lėktuvą, kuris galėjo jį nunešti į Ispaniją.

Nėra jokio įrodymo, kad Hitleris būtų užmuštas. Berlyne rasta visa eilė lavonų, kurie panašūs į Hitlerį, bet nėra nieko tikro.

SAJUNGININKŲ KARO JĖGOS IŠKELTOS BORNEO SALOJE, TVIRTINA JAPONAI

Skaitlingos bombanėšių eskadros puolė Tokijo, Sukagava, Kasimaga, Kobe

MANILA, birž. 10 d. — Sąjungininkų karo jėgos iškeltos Borneo saloje, vakar paskelbė japonų vyriausias štabas. Sąjungininkams pavyko iškelti kareivius Labuan saloje, kuri yra prie pačių šiaurės Borneo salos pakraščiu. Gen. MacArthur vakar oficialiai paskelbė, kad sąjungininkų karo laivai apšaudė priešą šiaurinėje Borneo salos dalyje. Jis tvirtina, kad Amerikos, britų ir Australijos aviacija padarė priešui didelių nuostolių.

Sąjungininkų lakūnai praeitą ketvirtadienį ir penktadienį sunaikino japonų karo centrus Brunei srityje. Be to, lakūnai išgriovė visus svarbesnius tiltus, kurie randasi šiaurinėje salos dalyje. Smarkiai apdaužyti Ranau, Jesselton, Sandakan, Kudat ir Keningau aerodromai, kur japonai turėjo didoką lėktuvų skaičių.

Vykusiai b o m b a r - duoja japonų centrus Salvador Valstybėj buvo sukilimas

GUAM, Marianų salynas, birželio 10 d. — Šeštadienį ir šiandien Amerikos lakūnai labai smarkiai bombardavo visus svarbesnius japonų karo pramonės centrus, paskelbė karo vadovybė.

Labiausiai nukentėjo Tokijo apylinkėse įtaisytos japonų aviacijos dirbtuvės, kurios paskutinį kartą dar nebuvo visiškai išgriautos.

Lakūnams pavyko visiškai išgriauti Chiba dirbtuves, kurios yra 20 mylių atstumu nuo sostinės.

STIPRIAUSI SMŪGIAI AVIACIJOS DIRBTUVĖMS

Kitos lakūnų eskadros išgriovė Tomioka dirbtuves, kurios buvo tikiai 35 mylių atstumu nuo Tokijo.

Lakūnai išsprogdino japonų karo medžiagos sandėlius Tokijo priemiesčiuose.

TREČIAS LAIVYNAS PUOLĖ KANOYA

Adm. Halsey vadovaujamas laivynas vykusiai apšaudė Kanoya, japonų laivyno bazę pietinėje Kyushu saloje.

Adm. McCain vadovaujami lakūnai sunaikino 28 japonų lėktuvus ant žemės, kovų metu žuvo keturi J. V. lėktuvai, bet visi lakūnai išgelbėti.

Okinawa saloje kovos tęsiasi, bet priešo pajėgumas silpnėja. Japonai bandė pulti durtuvais, bet kulkosvaidžiai juos išskynė.

Vėliausios Naujienos

— Marš. Žukov įteikė gen. Eisenhower ir marš. Montgomery aukščiausius sovietų sąjungos pažymėjimo ženklus, Frankfurte neįvyks Tarybos Vokietijos Kontrolei posėdis, bet karą vadai aptars kai kuriuos klausimus.

— Prezidentas Truman pasiuntė gen. Charles de Gaulle labai griežtą notą dėl kariuomenės persiuntimo į Siriją. Vienas prancūzų laivas išplaukė iš Afrikos, bet Sirijos jis nepasiekė. Manoma, kad de Gaulle įsakė jam grįžti.

— Sovietų kariuomenės štabas jau planuoja demobilizuoti kariuomenę, pareiškė marš. Žukov. Jiš sutiko įsileisti į Berlyną, kelis sąjungininkų laikraštinius.

— Okinawa saloje amerikiečiai jau visiškai atskyrė japonus į dvi grupes, kurios be pertraukos naikinamos artilerija ir aviacija.

— Britų jūros minos yra tokios pavojingos, kad jie patys negali išvalyti svarbesnių Vokietijos miestų. Sąjungininkų karo laivai dėl britų minų ir šiandien dar negali naudoti kai kurių Vokietijos uostų.

Giedras. Saule teka — 5:15; leidžiasi — 8:26.

LIETUVIŲ RATELIAI

ZEMAITES 100 METŲ GIMIMO SPKAKTIES PAMINĖJIMAS

Literatūros Ratelis buvo su- rengęs Zemaitės paminėjimą, kuris įvyko gegužės 29 dieną Chicago Lietuvos Auditorijoje. Prėlegentali buvo J. Smotelis, S. Pipiraitė ir M. Gudelis; dar kalbėjo P. Grigaitis. Susirinkimą vedė K. Augustas.

Smotelis atpasakojo Zemaitės buvimą Amerikoje, jos rimtas ir juokingus išsitarimus ir taip pat apie veikusių jo parapijos, Stakeiškių, slaptą būrelį žmonių dar caro laikais. Smotelio paskaita buvo neilga, bet įdomi. Būtų gražu, jeigu ji tilptų išsiai spaudoje.

P-lė S. Pipiraitė labai gražiai apibūdino Zemaitės raštų reikšmę. Ji savo kalba atvaizdavo ir perdavė klausytojams Zemaitės minčių žiburėlius, kurie lėkė į Lietuvos sodžiaus tamsybę ir varguose gyvenančius žmones: kaip Zemaitė mokojo vaizdžiai, savo raštuose, aprašyti žmonių kasdieninio gyvenimo bėdas. P-lė Pipiraitė kai kurias ištraukas paskaitė iš Zemaitės raštų.

Toliau p-lė Pipiraitė prisiminė, kad yra užmetama, jogei Lietuvoje žmonės, ypač kaime, tebėra neapsišvietę, atsilikę nuo civilizacijos ir progresu. Tikru- moje gi, kalbėjo p-lė Pipiraitė, nepriklausomybės laikais Lietu- va darė didelę pažangą ir jos žmonės sparčiai švietėsi ir mok- šinosi. Tiesa, dar yra ir daug tamsos Lietuvoje, nes žmonės ten gyvena kitokioje aplinkoje, mažiau turėjo progų lavintis, negu turi kitų kai kurių šalių

gyventojai. Bet jeigu Lietuvoje yra trūkumų ir tam tikrų ydų žmonių švietimosi srityje, tai ar viskas jau taip tvarkingai yra ap- švietos reikale ir mūsų pačių, Chicago lietuvų ratė? Stai tavėnų esama ne tik ant kiekvieno kampo, bet ir bloko vidury. Jos pūnos žmonių. O mūsų tautiečių yra mažas nuo- šimtis tokių, kurie eina į knygy- nus ar skaitytojų klubus raštus. Sako, tekę pastebėti vienoj draugijoje toks įvykis. Draugi- jos narys susirinkime duoda į- nešimą paaukoti Raudonajam Kryžiui \$10, kitas pastebi, kad perdaug. O kai buvo pakeltas klausimas, kiek reikėtų paskir- ti pabaliovojimui, tai vienas na- rys pasiūlė skirti \$20, o kitas atsistojęs nurodė, kad mažai ir kad reikia skirti \$30; taigi ir buvo paskirtas \$30. Reiškia, ir pas mus esama ydų apsciai.

Malonu būtų, kad S. Pipirai- tės referatas būtų įdėtas į laik- raštį.

M. Gudelis apie Zemaitę ga- na ilgai kalbėjo. Vaizdžiai atpa- sakojo jos biografiją iš jaunys- tės dienų ir senatvės — kaip populiariskiausia lietuvių rašy- toja ir švietėja kėlė Lietuvos liaudį iš miego.

P. Grigaitis įdomiai papasa- kojo kai kuriuos atsiminimus a- pie Gabrielę Petkevičaitę, Ze- maitę-Zymontienę, Povilą Višin- tamsos Lietuvoje, nes žmonės ten gyvena kitokioje aplinkoje, mažiau turėjo progų lavintis, negu turi kitų kai kurių šalių

yra gana draugingos, nors tarp jų atsiranda ir tokių, kurie su- siveda su japonais. Kiekviena gentis vartoja skirtingą kalbą. Turtas kiekvienos šeimos arba paskiro žmogaus, kiek man ži- noma, yra apskaičiuojamas tuo, kiek kas drabužių turi.

Sventovės ir pagodos yra ne- paprastai gražios. Jų didumas priklauso nuo bendruomenės didumo ir kiek ji turto turi.

Kai atsilankai į kaimą, tai paprastai turi atsiklausti šei- mos galvos arba dvasiško vado, ar galima pasidairyti aplinkui. Iš mano asmeniškų patyrimo galiu pasakyti, kad visada tokį leidimą gavau. Buvo tikrai įdo- mu stebėti, kaip jie sustoja į eilę ir dirba savo primityviškais įrankiais.

Labiausiai prasiplatinusios li- gos Burmoje yra maliarija, šil- tinė, cholera, dizenterija, visokios rūšies karštligės ir t. t. Galima pasidžiaugti, jei tik dvi ligos tenka nugalėti. Tarp mūsų karių daugiausia platina- si maliarija ir dizenterija.

Aš beveik užmiršau paminė- ti, kad kai kurie burmiečiai pri- klauso animistams, o kiti krik- ščionims. Kai mums pasitaiko būti arti jų, tai jie tuoj prašo maisto ir drabužių. Tikėk ar ne, aš bandžiau lukštenti ryžius ir suradau, kad tai pusėtinai sunkus darbas.

Kiek man pasisekė pavaiz- duoti bendrą Burmos paveiks- lą, tatau parodys tas įdomumas, su kuriu skaitysis šį laiška.

O dabar, manau, laikas baig- ti. Tikiu, kad viskas tvarkoje pas jus. Vakar aš pasiūniau 'išskų žmonėms, gyvenantiems viršuje. Viskas gerai su manim ir netrukus vėl parašysiu.

Sūnus Art

Svarbus susirin- kimas

Cicero Lietuvių Improvement Pol Klūbo svarbus susirinkimas įvyks antradienį, birželio 12 d., 8:00 val. vakaro Liūsoybės sve- tainėje. Susirinkimas todėl bus svarbus, kad bus pusmetinis.

Susirinkimas turės daug svar- bių reikalų apsvarstyti — ne- baigtų ir ateinančių. Išgirsite at- stovų raportus iš Chicago ir apylinkės lietuvių tarybos kon- ferencijos, kuri įvyko gegužės 20 dieną, ir kitų komisijų.

Taipgi yra užkviesti miestelio valdininkai, kurie paaiškina a- pie miestelio kivrėčius ir kitus dalykus. Ypač patartina šiam susirinkime dalyvauti lietuviams

nuo 47th court. Jus laukia ne- smagi ateitis. Būtent, viena eks- preso kompanija mano statyti milžinišką garažą 16 gatvėje ties 47th court. Būkite atsargūs.

Po susirinkimo bus vaišės — ašaus ir užkandžių. Visj namų savininkai atsilankykite į šį svarbų susirinkimą.

—Kviečia Valdyba

9th Ward Lithuanian Democratic Club

ROSELAND. — Malonėkite atsilankyti į klūbo mėn. susirin- kimą, kuris įvyks antradienio vakare, birželio 12 d. 8.00 val. vakaro, parapijos svet., 10806 So. Wabash Ave. Tamstos daly- vavimas labai svarbus, nes bus išduotas raportas nuo praeitos Lietuvos Konferencijos Chicago- je ir bus svarstoma daug svar- bių reikalų.

Taipgi neužmirškite, kad esate kviečiami dalyvauti klūbo metiniame piknike, kuris įvyks nedėlioį, birželio 17 d., Dan Ryan's miške, prie 88-tos ir Western Ave., toj pačioj vietoj, kur pernai buvo, ant kalniuko po medžiais, netoli nuo medinės platformos. Bus klūbo vardo di- delė iškaba ir Amerikos vėliava — ten bus mūsų piknikas.

PASARGA kaip važiuoti; Paminkite bile kurios gatvės gatvė- karį iki Western Ave., iki 88-tos tiesiai į mišką; ieskokite klū- bo iškabas. Roselandiečiai, West Pullmaniečiai ir Burnsiediečiai paminkite busus 103 arba 95th St. iki Western Ave., o Western Ave. iki 88 St. Bus smagus pik- nikas, gera muzika šokiams, vi- sokių gėrimų ir užkandžių. Bus keli kalbėtojai. Dainomis pa- linksimins Moterų Choras. Jeigu bus lietinga diena, piknikas į- vyks parapijos svetainėje, 10806 So. Wabash Ave.

Steponas Dambro, pirm. A. Laurutanas, rašt. 10530 So. Indiana Ave.

Praėjusį šeštadienį, birželio 9 tą, mieste Racine, Wisconsin valstijoje, apsidėd James Au- gustus Cooper su p-nia Julia Westpatet. Jaunikis sakosi esąs 101 me- tu, jaunoji 62 metų.

Kai kurie vietiniai gyventoi- jai abėjoja, ar James Cooper yra taip senas, kaip kad jis sa- kosi esąs, bet geriau susipaži- nę su jo gyvenimo istorija žmo- nės kalba, kad jis ištikrųjų pri- gyveno 101 metus.

A. B. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 0142

1410 South 50th Avenue
TELEFONAS CICERO 2109
CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIASIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YARDS 1741-1742

4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAFayette 0727

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

ALFRED VASAITIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

1926 SO. CICERO AVENUE Tel. CICERO 1003
Moderniška Kopyčia. Patarnavimas visoį Chicagoje ir Ciceroje

Laidotuvių Direktorai

NARIAI
Chicago's
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance
Patarnavi-
mas Dieną
ir Naktį

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

MAŽEIKA EVANAUSKAS
3319 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 1138-1139

LACHAWICZ IR SUNUS
TEL.: CANAL 2515 PULL. 1270 COMMODORE 5765
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3572

ROAD TO VICTORY!

SUSIRINKIMAI

B. A. L. F. 6-tas skyrius priima dėl lietuvių nuo karo nukentėjusių drabužių, avalynę, kenuotą maistą ir muilą savo centre 4401 So. Mozart st., LAFayette 2973, Chi- cago, t. y. J. K. Encherio name. Atdara kas pirmadienio vakarą nuo 7 iki 9 val.

SUSIVIENYMO Lietuvių Namų Savininkų Bridgeporte priešusme- tinis susirinkimas vyks antradienį, birželio 12 d. 7:30 val. vakare Chi- cagos Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St. Susirinkimas svarbus, viei namų savininkai būtinai ateiki- te. —S. Kunevičius, rašt.

LOVEIKIS

Siunčiam Gėles Telegramu i Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7308

URBA

Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Ban- kietams, Laidotu- vėms, Papuoši- mams.

GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

BUDRIKO RADIO VALANDOS:

W. H. F. C. 1420 K. Ketverge, 7 valandą vakaro.
W. C. F. L. 1000 K. Nedėlioį 9:30 val. vakaro.

DIDELĖ RAKANDŲ, RADIO IR JEWELRY KRAUTUVE

JOS. F. BUDRIK, INC.

3241 So. Halsted St.
Chicago 8, Ill.
Tel. CALUMET 7237-4591

SOPHIE BARCUS

RYTINĖ RADIO VALANDA —18 STOTIES—

W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto
Pirmadieniais taipgi 7 val. vakare

Išgirsite vėliausias dainas muziką ir kitus įdomius pranešimus.

Chicago's Draugijų, Klubų Valdybos 1945 Metams

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ PO- LITIKOS KLUBO VALDYBA 1945 METAMS: C. Kairis—pirm., 3031 N. Park Side Ave., tel. Berkshire 7406; M. Cepulevičius—vice, pirm. 3327 W. Le Moyne St., tel. Spaulding 7903; A. Lungevičius—protok. rašt., 1814 Wabansia Ave., tel. Humboldt 2285; S. Brunckis— finansų rašt., 3327 W. Le Moyne St., tel. Spaulding 7903; M. Popiera—kasierius, 1701 N. Pulaski Rd., tel. Albany 9238; A. Kupre- vičius—maršalka, 3327 W. Hirsch St. Klubo mitingai atsibūna kas trečia trečiadienį 8 val. vakaro, 3600 W. North Ave., Chicago.

SAFEGUARD YOUR FUTURE BUY BONDS WAR LOAN

KAREIVIŲ LAIŠKAI

BURMA

(Arthur A. Montvid tarnau- ja 124-toj kavalerijoje, kuri ka- riavo su japonais Indijoje, vė- liau Burmoje ir dabar Kinijoje, jis dalyvavo aktualiūose mū- šiuose ir atėmė sautuvą iš japo- nų kareivio. Vėliau buvo per- keičtas į medikalį kavalerijos skyrių, kur ir dabar tarnauja kur nors Kinijoje. Čia talpina- mas jo laiškas yra rašytas jo tėvui Dr. A. Montvidui ir gali būti įdomus perskaityti bet kam. — Red.)

Hello dad; — Vakar (laiškas rašytas gegu- žės 20 d. — Red.) gavau siun- tinį iš žmonių, gyvenančių vir- šuje. Tai jau antras siuntinys, kuris jūsų šįstas pasiekė ma- nie.

Sakai, kad aš privalau duoti bendrą Burmos vaizdą. Na, tai štai jis, — tik nesitikėk per- daug. Burma yra maždaug to- kio didumo, kaip Texas vals- tija, tik mažiau turi lygumų. Tai vienatinis kraštas, kur upės bėga siaureje. Upės ir vanden- tiekiai bėga siaurių ir pietų kryptimis. Keliai eina į vaka- rus ir rytus. Kai tenka iš vie- nos vietos į kitą persikelti, tai atstumas atrodo labai didelis.

Miestų mažai tėra, o lygumo- se ryžiai yra auginami. Didelė krašto dalis susideda iš kalnų, — kaip žinai, čia randasi ir Himalajų kalnai.

Burma vakaruose susisiečia su Indija, o rytuose su Kinija ir Thailandu.

Tai šauni šalis medžioto- jams, mėgstantiems susidurti su tigrais, leopardais, lojan- čiais briedžiais, visokios rūšies gyvatėmis bei buivolais, kurie čia yra žinomi kaip "saing". Pastarieji yra laikomi karių- gausiais žvėrimis pasaulyje. Man teko motyti tiek daug bui- volų, kad nebegaliu atskirti vieną nuo kito.

Beveik visi burmiečiai gyve-

na Sułween, Irrawaddy ir Lit- tang kloniuose.

Dideli plotai yra miško, — auge bambukai, ažuolai, spyg- liuoti medžiai ir krumokšliai su spygliais ir be jų. Jie stūna- ruo džunglių tankumynus.

Kaimuose žmonės gyvena na- skyrių, kurie yra žinomi kaip "liashas". Padaryti jie iš bam- buko, o stogai žolių dengti. Namai padaryti gražiai ir artis- tiškai.

Vienas iš didesnių miestų, kurį man teko matyti, atrodė gana moderniškas savo pasta- tais. Bet kadangi ten ėjo mū- šiai, tai jis buvo visiškai iš- griautas.

Daugumas Burmos gyventoi- jų yra budistai. Budistų tikėji- mas draudžia gyvulius skersti, todėl jie maitinasi ryžiais ir žuvimi, vartodami "karštą" padažą, kuris yra tiek karštas, jog nuo jo galima "užsidegti" (tai reiškia, kad padažas yra nepaprasto aitrumo).

Moterys rūko baltą ševutą, o kramtymas "b.tel" riešutų yra priimtas visoje šalyje. Tas kramtymas permaino dantų ir dantų smegenų spalvą.

Moterys yra labiau darbščios, negu vyrai. Vienok reikia tie- są sakyti, jog tiek vyrai, tiek moterys tinginiauja ir neper- sidirba.

Turėjau progos sutikti bur- miečius, kačinus, šanus ir ka- vens (tai Burmos gyventojų at- skiros gentys arba tautos). O je, aš trumpą laiką praleidau su nagasais, kurie yra žinomi kaip skalpių medžiotojai. Aš norėjau tarp jų ilgesnį laiką pa- silikti, bet mes turėjome tą vie- tą apleisti.

Šanų genties vyrai nuo kaka- lo iki kojų padų taturuoja sa- vo kūną visokiausiais paveiks- lais, — paukščių, žvėrių, gėlių, gyvačių ir t. t.

Kiek aš patyriau, tos gentys

ANTANAS LEPPA

gyveno 6419 S. Troy St., tel. Republic 2567

Mirė birželio 9 d., 1945 m., sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Panevėžio apskr., Naujamiestio parap., Buėn km. Paliko nu- liudė: sesuo ir svogeris Julia ir Petras Petrakis; 2 broliai: Juo- zapas ir brolienė Rozalija; ir Povilas ir brolienė Marijona; se- sers sūnai: Capt. Robert ir F. Sgt. Albert (U. S. Army); brolių vaikai: Edward, Petras, Fausta Preiffer ir Virginia Martin ir jų šeimos; 3 pusseserės: Ona Stasiūnienė ir svogeris Justinas, Jona Labanauskienė ir svogeris Vincas ir jų šeimos ir Ona Kavels, svogeris Jonas; 8 pusbroliai: Mykolas Jasnauškas ir brolienė Marijona, Adolph Sereika ir brolienė Ona, Nikodemus Sereika ir Jonas Mikalajunas, Jonas Lepo ir brolienė Celia, Kazimiera Lepo ir brolienė ir jų šeimos, ir Juozapas Lepo ir brolienė Iza- bel; Jonas Liepa ir brolienė Kostancija; giminaičius Helen Lepo ir Darata Simonaitienė ir jų šeimos; ir kitas giminės, draugas ir pažįstamus. O Lietuvoje paliko brolių Benediktą; seserę Oną; 3 brolius: kun. Petrą Leppą, ir kun. Steponą Mikalajuną ir Joną Leppą ir jo šeimą; pusseserės Paulina Bižauskienė ir svoge- rį Kazimierą ir jų šeimą ir kitas giminės. Priklausė Ch. Liet. Dr- jai ir Veterans of Foreign Wars. Kūnas pašarvotas 6733 So. Maplewood Ave.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, birželio 13 dieną, 2 val. po pietų iš namų į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi a. a. Antano Lieppos giminės, draugai ir pažįstami nuo- širdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam pasku- tinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliudė lieka:

SESUO, BROLIAI SVOGERIS, BROLIENĖ, PUSSESERĖS IR PUSBROLIAI

Laidotuvių direktorius Mažeika ir Evanauskas, tel. Yards 1138-1139.

LIETUVIŲ TAUTOS PAŠAUKIMAS

(Tęsinys)

Sakau, mūsų žvilgsnis svarbiausia turi būti nukreiptas į ateitį. Kodėl? Todėl, kad to reikalauja mūsų Tautos egzistencija, mūsų tautos garbė ir Lietuvos geografinė padėtis. Geografijos atžvilgiu Lietuva yra pakopa, ant kurios pasistoję VAKARAI norės nužengti į RYTŲ barbarijos slėnį, arba RYTAL, jos nusistovėję, stengsis pasikelti į VAKARŲ civilizacijos viršūnes. Dabarties jau mes turime rytų barbarų siekimus, nuo kurių antplūdžio galime išsigelbėti vien tik sudarydami geležinį tiltą nuo šiaurės ligi pietų linkui.

Trumpai kalbant, visa mūsų ateitis pareis nuo mūsų darbštumo. Darbas yra nuolatinis grumimasis su chaosu, darbas yra dinamika ir pažanga. Kur nėra darbo, ten stagnacija, puvimas ir lėta, bet tikra mirtis. Tik numirėliai nieko neveikia. Mažos, bet energingos tautos per darbą gali sau pasidaryti didelėmis tautomis, o didelės, bet išžiūšios tautos visada yra laikomos pastumdėlėmis. Darbas garbintinas ne tik dėl to, kad jis sukuria moralinės ir materialines vertybes, bet ir dėl to, kad kiekvienas darbas yra kūryba, o kūryba yra džiaugsmas. Nei joks idealas, nei joks tikslas be darbo negali būti pasiekiamas. Negalime laukti — kada mus laukia visa eilė degamų klausimų. Kol saulė patekės, raso mums gali ir akis iššėsti. Padarykime savo galvosenoj revoliuciją, nusikratykime apatiškos kerpėmis ir suliespnokim kūriamosios energijos žiežirbomis. Mes turime kiek galint daugiau sunėsti plytų moderniosios Lietuvos Rūmū, kad netektų raudonuočių prieš ateinančias kartas...

Lietuvio dviasioje glūdi dualizmas. Jų visą laiką eina tragedija, kurią kelia konfliktas tarp spindinio idealo ir netobulos tikrovės. Mes labai gerai matome aplinkinio gyvenimo blogybę, mes dėl jų sielojamės ir nerimstame, bet mums dažniausiai trūksta iniciatyvos ir pasiryžimo iš jų išsivaduoti. Turėdami prieš akis didelius kultūros dirvonus, mes kažin kaip instinktyviai bijome griebtis plūgo ir su įniršimu varyti pirmąsias vagas...

Savo mintyse mes raustame iš gėdos prieš svetimsčius, mus graužia sąžinė, kažin koks nerimas dėl mūsų atsilikimo, o čia pat, nusigręžę, mes viską užmirštame ir kultūringesnės ateities vizijos nuskęsta kasdieninių smulkmenų ir intrigu pelkėse. Iš vienos pusės mes turime jautrią sąžinę dėl savo tautos garbės, bet iš kitos — mes sergame energijos ir, sakytai, jaunystės atrofija.

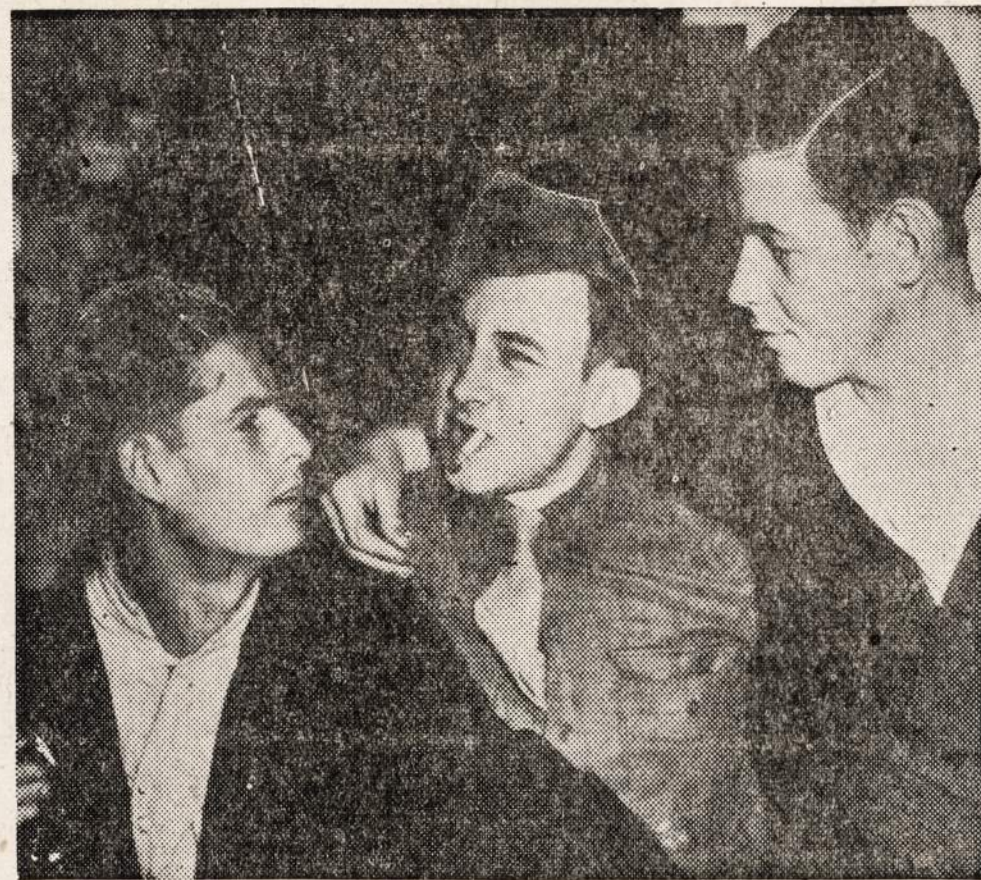
Be ilgesnių samprotavimų a-

pie mūsų ydas, kurios jei ne visiems žinomos, tai bent visų jaučiamos, iš karto galima pasakyti, kad šių dienų mūsų gyvenimui trūksta dinamizmo, trūksta galingo veržimosi pirmyn, trūksta realaus kultūros ilgesio. Mes esam per daug dabarties žmonės ir permaža ateities. Niekas nedirbtų tvirtinti, kad mes stovime vietoje, ne, mes žengiame pirmyn, bet pažangos ritmas per lėtas. Tuo tarpu, kai mes šiandien turėtume nertis iš kailio, mes visokiais būdais stengsimės palengvinti savo vežimą, nes atyžiai žiūrime, kad mūsų viržiai nebūtų per daug įtempti. Mes svajojam atkolti laisvę ir nepriklausomybę, bet mes nenorime per daug iširėžti, traukdami kultūros vežimą. Mes norime turėti vėl Lietuvą laisvą ir nepriklausomą — bet nešioti plytas vengiamo. Aišku, kiekvienas geras lietuvis linki savo kraštui ir tautai gerovės, bet linkėjimai be darbų tik tušti žodžiai...

Mes esame ir mėgstam didžiutis sena tauta. Bet ar senatvė nuopelnas, Pagaliau nereikia užmiršti, kad mes kartu esame labai sena tauta, bet kultūriniam darbiui mes dar ką tik esam gimę. Kai kitos tautos užpakaly paliko tūkstančius kultūrinio darbo etapų, mes vos nuėjome keletą kilometrų. Ir tie, kurie atyžiai seka mūsų kultūrinį plėtojimąsi, nenoromis klausia: Argi mes iš tikrųjų pasenom, kad nebegalime bėgti kaip sveiki, stiprūs bėgikai, o turime šliaužte šliaužyti, pasiramščiuodami ramontais? Kur dingo jaunystės entuziazmas? Kodėl dabartinis mūsų istorijos momentas nepanašus į galingą kalno srovę, o į tyvuliuojančią pelkę? Kodėl mes tokie "dabartininkai", o ne "ateitininkai"?

Šiandien, mes lietuviai gyvendami įvairiose pasaulio šalyse, išsivijoje, ir prisimindami savo laisvą ir nepriklausomą Lietuvą josios nelaimę ir vargus, mes kaip tik turėtumėm giliai įtraukti į plaučius tyro oro ir su didesne energija veržtis pirmyn. Lietuvos dviasioje yra daug dinamizmo, bet jis tebėra, taip sakant, galimumo stadijoje. Sudinaminti lietuvių kultūrinį gyvenimą yra mūsų artimiausias ir svarbiausias uždavinys. Jei mes nenorime palikti rytų barbarų klapčiukais, jei mes norime Rytų ir Vakarų kryžkelėje pastatyti spinduliuojantį lietuviško stiliaus Kultūros Rūmą, jei mes norime nusikratyti leterto bacilomis, kurios amžius paralyžiavo mūsų tautos energiją. Kadaiše didelis rusų rašytojas Gogolis norėjo visai Rusijai sušukti griausmingą "pirmyn!" Tas šūkis turi būti ugninėmis raidėmis įrašytas visose mūsų laisvės ir nepriklausomybės vėliavose. Dr. Pr. Šackauskas

(GALAS)

Amerikos karys (viduryje), kuris mano, jog jis yra Pfc. William Wauker iš New Yorko. Kažkokiu būdu jis atsikūrė kazokų tarpe, kai pastarieji įmaršavo į Berlyną. Dabar jis randasi Paryžiuje, Amerikos militarinėje ligoninėje. Į ligoninę pateko dėl amnezijos (praradimo atminties).

KORESPONDENCIJOS

Detroit, Mich.

PROF. K. PAKŠTO PRAKALBOS

Gegužės 31 d. buvusioje Lietuvių svetainėje įvyko prof. K. Pakšto prakalbos. Vakarų vėdėju buvo p-ia Panorozienė. Tvarka buvo pavyzdinga. Profesorius daugiausia kalbėjo apie lietuvių ir jųjų vergus. Dabartiniu laiku nemažas skaičius lietuvių yra pabėgę iš Lietuvos nuo bolševikų. Daugiausia jie yra pabėgę į Vokietiją ir randasi toje zonoje, kurią yra užėmę amerikiečiai bei anglai. Ne didelis skaičius lietuvių yra ir švedijoje.

Kalbėtojas ragino susirinkusius tęsti drabužių rinkimo vėjų, nes drabužiai bus labai reikalingi pabėgėliams šelpti. Pirminė jis tą faktą, kad Lietuvoje bėra tik apie pusę tiek lietuvių, kiek buvo prieš karą. Vieni jų išblaškyti po Sibiro tundras ir ten miršta darbo stovyklose, kiti mirė nacių okupacijos metu, o treči buvo prievarta išvežti į Vokietiją darbams arba uždaryti koncentracijos stovyklose. Suprantamas daiktas, kad buvo ir tokių, kurie savo noru bėgo nuo bolševikų "išlaisvinimo", kuris dažnai baigiasi pastatymu prie sienos arba Sibiro tundrose.

Žinios, kurios ateina iš Vokietijos, primygtinai pabrėžia vieną dalyką: Vokietijoje atsikūrę lietuviai pasiryžę yra badauti ir didžiausią vargą kentėti, bet jokiū būdu nenori grįžti į Lietuvą, kur juos laukia niekas daugiau, kaip tik vergija.

Po prakalbų dar buvo užkandžiai ir šiaip artimas pasikalbėjimas su veikėjais. Prakalbose turėjau progos susitikti su geroku skaičium lietuvių bei su jais pasikalbėti apie lietuviams rūpimus dalykus. Vienas tokių dalykų yra Amerikos Lietuvių Kareivių Rėmėjų veikla. Kai kurie lietuviai pareiškė, jog toje organizacijoje nėra viskas taip daroma, kaip turėtų būti.

Sutinku, kad gal taip yra. Tačiau aš nesutinku su tuo pasyvumu bei nusistatymu "teguol kiti veikia, o mes juos tik kritikuosime". Tai labai lengva daryti. Jei mes norime vienos ar kitos organizacijos reikalus tinkamai tvarkyti, tai patys turime pirmiausia prie tos organizacijos prisidėti, o po to aktyviai dalyvauti jos veikloje. Jei kas negerai, tai kiekvienas gali reikalauti, kad tos negerovės būtų taisomos.

Šia proga primenu, kad eilinis sakytos organizacijos susi-

rinkimas įvyks birželio 24 d. paprastoje vietoje. Prasidės 1:30 val. po pietų.

Beje, daržas piknikui jau paimtas rugsėjo 9 d. Reikia tikėtis, kad piknikas bus tikrai sėkmingas. Apie programą parašysiu vėliau.

SLA 352 kuopos susirinkimas įvyko birželio 3 d. Prasidėjo 10 val. ryto. Narių nedaug tesusirinko. Kai einamųjų reikalų svarstymas pasibaigė, tai Dr. J. Sims padarė pranešimą apie demokratiją ir jos vystymąsi.

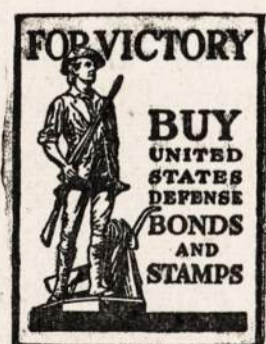
Kadangi ir diktatorių valdomos šalys skelbė praeityje ir dabar tebeskelbia, kad pas jas yra demokratija, tai Dr. Sims palygino tikrą demokratiją tvarką, būtent, fašizmu, nacizmu ir bolševizmu.

Vienas iš pačių svarbiausių demokratijos dėsnių yra tas, kad visi žmonės gali laisvai kalbėti, laisvai rinktis, laisvai leisti laikraščius bet kokio nusistatymo, laisvai kritikuoti valdžią ir reikalauti, kad ji būtų pašalinta, jei netinkamai savo pareigas eina. Demokratijoje žmonės turi laisvę statyti tokius kandidatus, kokius jiems patinka. Turi teisę už tuos kandidatus agituoti. Demokratijoje žmonės turi teisę steigti tokią politinę partiją, kokios jiems patinka.

Tokių teisių diktatorių valdomose šalyse žmonės neturi. Kalbėti todėl apie "sovietinę demokratiją", kur Stalino ir jo kiliškos žodis yra įstatymas, yra tik tyčiotis iš demokratijos sąvokos.

Dr. Sims pasakė tikrai įdomią ir naudingą kalbą. Vienas jaunuolis, kai programa pasibaigė, pareiškė didelį pasitenkinimą dėl daktaro kalbos apie demokratiją.

— J. Ambrose.

PIRKITE KARO BONUS

SAVAITINIS NAMŲ FRONTAS

PENKI DĖDĖS SAMO PAGEIDAVIMAI

WASHINGTON.—Valdžia šią karą savo savaitę pageidauja iš savo piliečių šių dalykų:

Šio, septintojo Karo Paskolos Vajaus metu, nupirkti karo bonų kiekvienam užjūryje esančiam kareiviui ir jam apie tai pranešti V. Pašto specialiu dovanos kvitu, kurį galima gauti visose karo bonų pardavinėjimo vietose.

Pasilikti karo įmonėje, iki nugalėsime Japoniją. Jei tavo pramonės šakoje darbininkų pareikalavimas mažėja, kreipkis į J. V. Samdos Tarnybos Įstaigą, kad nurodytų artimiausią tarnybą, kuriai esi reikalingas.

Ateinančius mėnesius praleisk namuose. Palik geležinkelius kareiviams, grįžtantiems iš Europos užtarnautam poilsiui ir siuntinių pervežiojimui į Pacifiką.

Pirk tik tai, kas reikalingiausia. Kol Pacifiko karas vyksta, Amerikos fabrikai nepajėgia patenkinti visų civilinių reikalavimų infliacijos pavojui pašalinti, nors rekonversija jau ir yra čia pat.

Tebebūk pasirusęs pasitenkinti mažomis maisto atsargomis. Ilgesnės atsargų viltystės, skirtos Pacifikui ir Europai, didina racionavimo svarbą dabartiniu metu labiau, nei bet kada praeityje. (OWI)

ICKES RAGINA TAUPYTI KURĄ

WASHINGTONAS — Harold L. Ickes, Kietojo Kuro administratorius, ragina visuomenę tuoj sustabdyti namų šildymą, kur tik tai įmanoma, ir imtis priemonių išvengti šaltų butų kitai žiemai atėjus. Pažymėdamas, kad šiuo metu daugelyje J. V. vietų ugnis dar tebekūrenama, administratorius Ickes pareiškė: "Kiekvienas šiuo metu sunaudotas svaras anglių ar kokso ar galionas alyvos sumažins tiek pat kuro kiekį ateinančiai žiemai, kai nepaisant Vokietijos kritimo, mums kuro dar vis tebetruks". (OWI)

SCHENLEY
Reserve
...for that
Bright Morning Taste!

Blended Whiskey 86 Proof, 60% Grain Neutral Spirits, Schenley Distillers Corp., N.Y.C.

PASKOLOS ANT MORGICIU — 4% BE KOMIŠINO
TURTAS \$10,000,000.00. ATSARGOS FONDAS \$975,000.00.
STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION
4192 Archer Avenue Telephone Virginia 1141
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

Living Symbol of 7th Loan

LOS ANGELES — One thousand students of Washington High School, as an inspiration to individuals to buy more and bigger War Bonds than ever in the Mighty Seventh War Loan, formed this living symbol. The gigantic demonstration was conducted with the cooperation of the Southern California War Finance Committee. U. S. Coast Guard Photo.

LIETUVIAI
GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai
Phone CANAL 6122

Dr. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 3241 W. 6th Place
Phone REPUBLIC 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos telefonas
BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vak.
Trečiądieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10758 S. Michigan Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8.
Ofiso Tel. PULLMAN 1193
Namų Tel.: PULLMAN 8277

A. Montvid. M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val.: 1 iki 3 popiet, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

Telefonas YARDS 3146

DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11—12; 2—4 ir 6:30—8:30
Pirmadieniais tik nuo 2—4 ir
6:30—8:30. Šventadieniais: 11—12.

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8
val. išimant Seredoms, Subatos vakarus ir Nedėlias.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEŽEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakarų.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9
vakarų, trečiądieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
Namų tel. HEMLOCK 0333

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
Tel. Hemlock 8700. Rez. Pro. 6088
Jei neatsiliepią, šauk—SEELEY 0434

Dr. Peter J. Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6155 SO. KEDZIE AVE.
VALANDOS: nuo 2—4 ir nuo 7—9 kasdien.
išskiriant trečiad. ir sekmad.

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFAYETTE 3210
Res. Tel. REPUBLIC 0054
Jeigu neatsiliepią
šauk KEDZIE 2868
VALANDOS:
Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir
nuo 6 iki 9 val. vakarais. Trečiądienio vakarais ir sekmadieniais pagal susitarimą.

Daktarai žilvičiai
GYDYTOJAI IR DANTISTAS
Naujoji Vientoj
3246 So. Halsted St.
Telefonas CALUMET 7358

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyru ir moterų ir vaikų pagal naujausius metodus. X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1031 W. 18th St. netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir
nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakaro ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonas:
Superior 9454 ar CENTRAL 7464

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 S. Ashland Ave.
(Dros lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 0554
Jei neatsiliepią šaukite—
Res. Tel.: MIDWAY 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sėkmad. nuo 10 val. iki 12 diena.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telephone CANal 8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:		Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj.	
\$6.00 per year in Canada		Metams	\$6.00
\$6.00 per year outside of Chicago		Pusei metų	3.25
\$3.00 per year in Chicago		Trims mėnesiams	1.75
3c. per copy.		Dviem mėnesiams	1.25
		Vienam mėnesiui	.75
Užsakymo kaina:		Užsieniuose:	
Chicagoje—paštu:		Metams	\$8.00
Metams	\$8.00	Pusei metų	4.00
Pusei metų	4.00	Trims mėnesiams	2.50
Trims mėnesiams	2.00		
Dviem mėnesiams	1.50		
Vienam mėnesiui	.75		
Chicago per išsiuntinėjtojus:			
Viena kopija	3c		
Saveitei	18c		
Mėnesiui	75c		

Liublino agento suėmimas Londone

Pereitą penktadienį britų policija suėmė Liublino lenkų spaudos atstovą Londone, Jan Jagodzinski. Ne tik tai suėmė jį, bet tuojuo atidavė jį ir tremtinės lenkų valdžios rankas. Pastaroji teis jį, kaip dezertyrą, nes Jan Jagodzinski prieš aštuonetą mėnesių pabėgo iš lenkų kariuomenės.

Tai pirmas toks griežtas britų žingsnis prieš Liublino (Varšuvos) "laikinę vyriausybę", kuriai Maskva yra suteikusi pripažinimą.

Dar svarbiau, kad tai yra pirmas kooperavimo ženklas tarp britų valdžios ir Arciszewskio kabineto. Aišku, kad Londono policija nebūtų areštavusi lenkų kariuomenės dezertyro be skundo iš lenkų valdžios pusės. O lenkų valdžia ištrėmime galėjo tą skundą įteikti tikrai per britų užsienio reikalų ministeriją.

Londonas žinojo gerai, kokį triukšmą šitas areštas iššauks Varšuvoje ir dantų griežimą Maskvoje. Bet Churchillas su Edenu nutarė parodyti Bieruto-Osubkos globėjams, kad britų liūtas dar turi nagus ir iltis.

Su Arciszewskio vadovaujama lenkų valdžia ištrėmime Churchillas iki šiol ne tikrai nesiskaitė, bet su ja elgėsi tiesiog nedženteloniškai. Britanijos premjeras supyko, kai lenkai Londone atsisakė remti tą Mikolajczyko planą susitarti su Liublinu, kurį jam buvo pakisę Churchillas ir Stalinas Maskvoje. Kelis kartus jisai viešai barė lenkus, kam jie "nepasinaudojo proga" išlyginti savo ginčus su sovietais, kol sąlygos lenkams dar buvusios palankesnės. Ir jeigu Britanijos valdžia nebūtų bijojusi susilaukti nemalonių iš Amerikos pusės, tai ji būtų, veikiausiai, atėmus ir pripažinimą dabartiniam lenkų kabinetui Londone.

Šita Churchillio politika buvo labai neapgalvota. Keršydamas Arciszewskiui ir jo bendradarbiams už tai, kad jie nuvertė Mikolajczyką, britų premjeras silpnino ir savo poziciją. Ginče su Maskva dėl Lenkijos jisai nebeturėjo kuo atsiremti. Maskvos pusėje buvo šiočia-tokia lenkiška valdžia, kalbanti, teisėtai ar ne, lenkų tautos vardu. O britų pusėje paliko tuštuma — ir Jaltos rezoliucija, kurią kiekvienas gali kaip nori taisyti.

Reikia stebėtis, kaip Churchillas, rodos, gudrus politikierius, galėjo pastatyti save į tokią nepatogią padėtį. Matyt, kad, pagaliau, jisai savo klaidą suprato. Tik fanaberija jam dar vis neleidžia ją atitaisyti pilnai.

Churchillas arba Edenas turėtų pasikviesti premjerą Arciszewskį, su juo išsikalbėti ir susitarti dėl tolimesnės kovos už nepriklausomą Lenkijos atstatymą. Ne be kovos Lenkijos nepriklausomybė nebus atsteigta. O atiduoti Lenkiją rusams reikėtų palikti Maskvos kontrolėje visu Centralinę Europą. Ar tam britai didvyriškai kovos penkerius su viršum metus? Ar tam ejo jiems į pagalbą Jungtinės Valstybės?

Spaudos laisvė Rusijoje?

Maskvos laikraščiai, sako, perspausdinėja ištraukas iš Churchillio radio kalbos, kurioje jisai žiauriai puolė Britanijos Darbo partijos socialistinį programą, sakydamas, kad kiekvienai socializmo sistemai įvykdyti gyvenime reikia tokios, kaip Geštapo, politinės policijos. Jeigu "Pravda" ir "Izvestija" deda savo špaltose tokias citatas iš Churchillio polemikos su darbiečiais, tai sovietų cenzūra turėjo duoti specialų įsakymą redaktoriams.

Kokių tikslu?

Tikslas gali būti ne vienas. Pirmiausia, Rusijos valdovai dabar vaidijasi su Anglijos valdžia. Parodyti rusams, kaip tos valdžios galva puola socialistus, yra šiuo metu geras tonas Maskvoje. Mat, kokia Anglijos valdžia atžagareiviška!

O antra vertus, kodėl negali būti tiesa tai, ką pasakė Churchillas? Rusijoje yra įsteigta "socializmas", ir ji turi politinę policiją, panašią į Geštapo. Jeigu rusai tos policijos nemėgsta, tai tegu jie neužmiršta, kad jos negalima apsieiti. Pats Churchillas taip sako!

Kuris argumentas kam geriau patinka, tas tegu ji ir pasirenka. Čia jau lyg panašu ir spaudos laisvę. Bet taip tik atrodo. Laisva spauda yra ta, kurios neslopina ir nekontroliuoja valdžia. Tokios spaudos diktatūroje nėra ir negali būti.

APŽVALGA

STIPRIAUSIAI LIETUVOS, LATVIJOS IR ESTIJOS LAISVĖ

Savaitraštis "America" idėjo gegužės 26 d. numeryje stiprų editorialą apie Baltijos valstybes, paremtą memorandumu, kurį įteikė San Francisco Konferencijai Amerikos Lietuvių Tarybos delegacija. Išvertus lietuvių kalbon, tas katalikų savaitraščio redakcijos straipsnis skamba taip:

"Kai einas valstybės sekretoriaus pareigas Joseph C. Grew išpėjo maršalą Tito, kad "jokia teritorijų problema negali būti išspręsta proklamacijomis, išleidžiamomis maršuojančios armijos kelionėje", tai mes tikimės, kad jisai atsiminė tarp tų teritorijų problemų ir Baltijos respublikas. Spaudos konferencijoje, šių metų kovo 3 dieną, p. Grew pareiškė, kad Jungtinės Valstybės ir Didžioji Britanija niekuomet nepripažino tų valstybių prijungimo prie Rusijos 1940 metais. Kalbėdamas apie jų aneksavimą netrukus po to, kai jisai įvyko, velionis prezidentas Rooseveltas pasakė:

"Čia yra išsireikšta, kad Lietuva neteko savo nepriklausomybės. Lietuvos nepriklausomybė tapo tikrai laikinai padėta į šalį."

"Pastaruoju metu, tačiau, gilus oficialus Jungtinių Valstybių ir Didžiosios Britanijos tyliėjimas kelia nerimą ir abejonę, kaip ilgas šis "laikinis" Baltijos valstybių nepriklausomybės "atidėjimas" į šalį gali tęstis.

"San Francisco Konferencijos išvakarėse, susijungusios lietuvių, latvių ir estų kilmės amerikiečių organizacijos įteikė Jungtinių Tautų sekretoriui memorandumą, nurodydamos, kokia Baltijos Valstybių padėtis, ypatingai kiek tai liečia Jaltos Susitarimą. Susitarimas, kaip pažymėta memorandumu, įpareigoja pasirašiusias valstybes rūpintis sudarymu sąlygų

"...kurios duos galimybę išvaduotoms tautoms suaukinti paskutinius nacizmo ir fašizmo likučius ir įkurti demokratines įstaigas laisvu pasirinkimu. Tai yra Atlanto Charterio principas..."

"Tas faktas, kad Baltijos valstybės "išlaisvino" Rusija, nenuima nuo jos Susitarime duotų prižadų.

"Memorandumas ragina Ameriką ir Didžiąją Britaniją įgyvendinti Jaltos Susitarimo prižadus Baltijos respublikose. Tam reikia, sako jisai, kad Sovietų okupacinė kariuomenė būtų pašalinta; kad piliečiai, kurie buvo išdeportuoti, būtų sugrąžinti; kad būtų sudaryta Tarp-Sąjungi- nė Komisija, "tikrai dalyvaujant joje Jungtinėms Valstybėms ir Didžiąjai Britanijai", ir kad ji prižiūrėtų laisvus, slaptus rinkimus, tinkamai apsaugojant balsuotojus.

"Toks yra kelias užtikrinti, kad (anot Churchillio žodžiu) "paprasti ir garbingi tikslai, dėl kurių mes stojame į karą, nebus nužerti šalyn" ir kad "totalitarinės arba policinės valdžios" neužims "vokiškų išiveržėlių" vietos. Šiuo keliu, be to, mes, kaip pasakė "Manchester Guardian", "išvengtume to pataikavimo Rusijos saulės šviestiems veiksmams, kuris gali būti apibudintas, kaip apseimimas".

"Miunchene Europa užmokėjo nepakeliamą kainą už "taiką mūsų amžiuje" — ir

taikos neįgijo. Vieno Miuncheno gana".

Visai teisingai savaitraščio "America" redakcija čia lygina Jungtinių Valstybių ir Didžiosios Britanijos pataikavimą Rusijai su Chamberlaino pataikavimu Hitleriui, pasibaigusiu negarbinga Miuncheno sutartim.

Diktatoriai nepasidaro sukalbamesni, kad demokratinės valdžios stengiasi patenkinti jų užgaidas. Priešingai, jie darosi vis agresingesni. Jų apetitai auga ir, norint juos pasotinti, reikia duoti jiems dar daugiau koncepsijų. Pagaliau, būna pasiektas punktas, kur nuolaidumas turi arba pasibaigti, arba virsti višiška kapituliacija. Didelė valstybė kapituliuoti negali — todėl įvyksta konfliktas.

Šitokių būdu Vakarų demokratijos "nusiūdo" į antrąjį pasaulio karą, prieš jų pačių norą.

Jeigu jos būtų sustabdžiusios Hitlerį, kada jisai dar buvo silpnas, karo nebūtų buvę.

Europos tragedijos uždangai nusiėidus

Europos tragedija, kurią sukūrė pakvaišęs autorius ir kuri tęsiasi penkis metus, aštuonių mėnesių ir šešias dienas, pagaliau užsibaigė. Bet žmonijai padarytos žaizdos ir nuostoliai dar negreit bus užmiršti.

Žmonijos istorijoje buvo daug skaudžių įvykių, bet naciškas eksperimentas, kuriam vadovavo žmogus, vardu Adolfas Hitleris, visos praėjusios laisvės paverstė tik vėlyvą žaislą. Hitleris nesusilaukė užpeltos atlyginimo, — jis paskendo savo aukų kraujuose pirmą nei sustojo žudynės. Bet jis ir buvo tik nacių žvėrių simbolis, į kurį jie pasižvelgė įpuldavo į desperaciją; desperaciją žmogūdžių, be jokio žmogaus jausmo.

Be to, nutylus karo užsėdus, Europa pilnai dar nepasiliausavo. Mažos valstybės, kurias laiko okupavusi taip pat totalitarinė jėga, dar ligšiol negirdėjo iš tos valstybės diktatoriaus jokio išsitarimo apie tų valstybių paliausavimą.

Priešas, kuris grėšė jo saugumui, galinčių sąjungininkų tapo sutriuškintas ir, įvedus gerą tvarką, jis niekam daugiau nėra pavojingas. Rusijos milžiniškai valstybei daugiau negrešė joks pavojus nei iš nacinės Vokietijos, nei iš mažų, laisvų valstybių. Ir dėl to, rodosi, nėra jokio reikalo tas valstybes laikyti savo imperialistinėje kontrolėje.

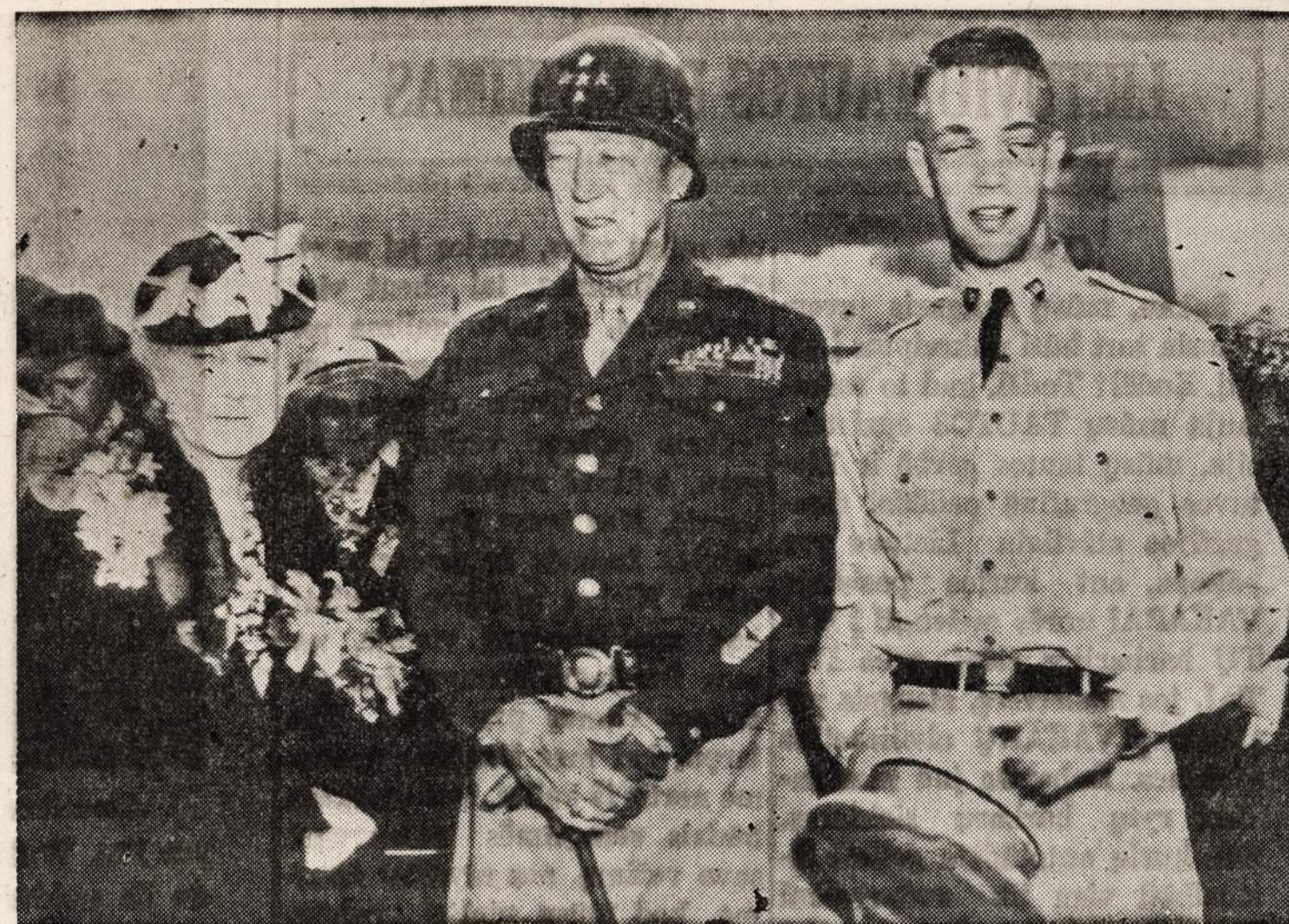
Mažasis Juozas paaugtų bent tris pėdas demokratinio pasaulio akyse, jei jis išsižadėtų agresijos ir gražintų laisvę jo paties ranka pavergtoms tautoms. Jis išsižadėjo komunistinio internacionalo ir užmezgė visokių ryšių su kapitalistinėmis valstybėmis, kad tik galėtų išsaugoti savo gyvybę ir laisvę, bet ožio užsipyrimu Juozas nori laikyti pavergtę laisvės trokštančias mažas tautas.

Sąjungininkai pabaigė karą su pakvaišusiu Adolfu ir dabar vėl turi nesmagumų su Juozu. Lokys ir tas pavasariui atėjus atsibunda ir prasiblaivo, bet Juozas dar vis nieko nepaiso. O laisvės varpas vis gaudžia ir gaudžia: "Žmonija nori laisvės."

— J.L.A.

—Paul Hoffman, Maidanek stovyklos viršininkas, areštuotas.

—Burmoje kiniečiai apledo kelias svarbias pozicijas.

Generalas George S. Patton, jo žmona ir sūnus (kadetas) Bedford (Mass.) aerodrome. Gen. Patton atskrido iš Paryžiaus.

VL. ANDRIUKAITIS

Kruvina Laisvė

(ROMANAS)

(Tęsinys)

Ilgai žiūrėjo į mergelę, bijodamas neatsargiu judesiu, garsumu pabaidyti apie ją susiklojusį grožį. Juodai apsirengusi, tik su siauru baltu apikakleliu, kažin kokia rimta, lyg savy užsidedusi, Liza atrodė lyg priešinga ir mažiausiam juokeliui vienuolė, lyg gyvenimo užmiršta glios provincijos mokytoja. Skaitė. Stalinės lempelės gelsva šviesa, krisdama į baltus knygos puslapius, žalsvo dangtelio slopinama, tik vos vos apšvietė jos veidą. Ilgi plonyčių rankų pirštai dažnai po kelis vertė knygos puslapius. Knyga, matyt, Liza mažai domino.

—[domu, kuo ji vardu? — prisiminė Jurgis, kad ligi šiol dar tikrai nežino Lizos vardo.

Ūmai pajuto, kad Liza žiūri į jį. Žiūrėjęs į jos rankas, švelnias ir tobulas jam kaip pasakė, jis pažvelgė į jos veidą. Lizos akys spindėjo laimės juoku. Ir lūpos, nors su rimtumo antspaudu, jautėsi juoko šešėliai.

—Tamstai patinka mano rankos? — atspėjo Jurgio mintis Liza.

Jurgis neatsakė. Jis ištiesė sveiką dešinę ranką į ją. Ir Liza turėjo sudėti rankas į platų Jurgio delną.

—Mes mains vierges des bagues... (Mano rankos be žiedų) — tarė lyg save teisindama.

—Aš prancūziškai nekalbu... Juk ne rankos žiedams, bet žiedai rankoms, — tačiau suprato ją Jurgis.

Kurį laiką abu tylėjo. Jausmai stebė žodžius. Rodosi gražiausias žodis netikty, būtų sveitimas juos abu apėmusiai vienas antro laimės jautimo harmonijai. Buvo tylu tylu. Sunki gobeliniu užtiesti langai, mūro sienos, jaukios ir tylios, pavydžiai saugojo jų vienybę. Tylėjo kambarys, tylėjo sienos ir namai, tylėjo gatvė ir miestas.

—Juk dar anksti? — pagaliau išdriso prabilti Jurgis.

Ant kamino kurčiai takseno laikrodžiai. Liza žvilgtelėjo į jį.

—Taip. Dar tik dešimta valanda. Gal tamsta nori gerti?

—Ne, dėku. Aš užsirykičiau... Liza atėmė rankas. Paėmė nuo stalo margą dėžutę, ir atidariusi, ištiesė Jurgiui. Papirosai buvo tos pačios markės, kuriuos rūkė pulkininkas Zaicevas.

—Pulkininkas Zaicevas sugrižo? — Taip. Kartu su vokiečiais. Jis dabar ukrainiečių armijoje... Pas mus sustojo ir vokiečių karininkai.

—Laiminga pabaiga, — nežinia, ar apie save, ar apie frontovikų savavaliavimą prasiarė Jurgis.

Bedegant iš Lizos uždegto

degtuko popirosą, jų akys vėl susitiko.

—Tamsta dėl manęs daug kentėjai, — kaltai šyptelėjo Jurgis.

—Tai niekis...

Liza pataisė prieglavį ir vėl atsistodė kėdėje.

—Eršovas prisipažino mane mylės... Tą vakarą, kai sugrąžino man laisvę. Jis keršijo, tamstai po to už mane.

—Aš taip ir spėlioju... Niekšas žmogelis. Gailiuos, kad tada jo nepasmaugiau...

—Vėl kiek laiko tylėjo.

—Jo kambarys... Aš jo tėvo krautuvė, turgų, pirkau civilinius rūbus. Persirengdamas senio Eršovo bute, buvau užkluptas to Eršovo. Jis mane norėjo klasta suminti, bet jį nuginklavau. Jis man tada ir pasakė, kad tamsta suminta. Ar jie tamstos nekankino?

—Ne. Eršovas gyrėsi, kad tamstą labai lengvai suėmė.

—Taip, aš pats jam jo ginklą grąžinau ir leidau areštuojamas.

—Kodėl?

—Kad tamsta buvai suminta... Mane tą dieną tardė ligi vakaro, o vakare, jau kalėdamas, mačiau, kaip tamsta su Eršovu išėjai į laisvę. Naktį grįžęs Eršovas mane vėl mėgino tardyti, bet jam nepavyko.

—Tamsta jį primušei? Man pasakojo gerasis popas.

—Geras žmogus ir tikras Kristus tarnas, — neatsakydama iš Lizos klausimą pagyrė Jurgis Voznesenskį.

Kurį laiką vėl abu tylėjo.

—Gal tamstai sunku kalbėti? — pasilenkė prie Jurgio Liza.

—Ne, tikinu tamstą, — atsisargiai ištiesė Jurgis į ją sveiką ranką.

—Jų rankos vėl susijungė.

—Aš šiandien mačiau tą gražuolę, pas kurią tamsta gyvenai, — nuleido akis Liza.

Matyt, jai vis dėlto rūpėjo išsiaiškinti dėl škurenkienės. Jurgis pajuto, kad kraujas liejas į veidą.

—Kai vežiau tamstą iš čekos. Ji stovėjo netoli vartų. Ji, tur būt, tamstos laukė. Tamsta ją myl...ėjai?

Liza norėjo pasakyti "myli", bet pabūgo to žodžio.

—Aš neturėjau jėgų valdytis, grįžęs iš fronto. Ji buvo taip lipšni, taip gera.

—Ji tamstą myli?

—Ne. Ji mane išvarė iš buto. —Bet ji tamstą myli.

—Gal kūnu ir mylėjo, bet ne dvasia. Vos grįžo jos vyras, ir ji pasikeitė. Tą pačią dieną pasikeitė.

—Jos akyse šiandien mačiau ašaras. Ji žiūrėjo į tamstą ir tiesė rankas. Ji tamstą myli.

—Gal ir myli, jei tokia meilė.

—O kokia turi būti meilė?

—Nežinau. Bet ne tokia, kaip tos... Škurenkienės.

Liza ūmai atsistojo ir, netarusi nė žodžio, išėjo iš kambario. Ties, plonytė, negirdimai žengdama minkštu kilimu, pranyko už durų užuolaidų. Jurgiui krūtinėje pakilo kažin koks sunkumas. Neįsijau jį į žaidė?!

Ir tie gal dešimt minučių, kol Liza sugrįžo, Jurgiui buvo kankynė. Jis ūmai pajuto, kaip sveitimas, slėgiąs jį tas jaukus kambarys, jam skirtas, kaip varžo minkšto patalo baltumas. Gal jis čia atvežtas tik vien dėl pasigailėjimo, vien dėl to, kad to išigaidė ši savotiška, groži ir jausmais spindinti aristokratė mergelė. Argi jis norėtų pasigailėjimo? Ir, bendrai, ar jis norėtų būti šiuose namuose, į kuriuos įžengęs pirmą kartą, vos atvykęs į Chersoną, jis jautė tik šaltį ir ašukiantį įrodymą, kad jis juose yra svetimas, tiek reikalingas, kiek tai bus naudinga jo šeiminiškams? Mažytis, žemas ir paprastas... Jį atvežė antrą kartą į tuos namus be sąmonės. Neįsijau dėl to atvežė, kad to pageidavo šeiminių kultropijai.

Jurgis apsidairė. Dailiai išvalyti, jo rūbai buvo sudėti kėdėje gale lovos. Atsikelti, apsiirengti ir išeiti? Jurgis ir taip pagalvojo. Bet neįsijau ir Liza? Ta Liza, kurios meilė jis pasamėnė, nors sveiku protu ir neigė, nuolat jautė? Neįsijau ir Liza tokia pat abejinga jam, kaip išdidi jos motina ir tas rafinuotų manierų jos dėdė Zaicevas. Neįsijau ir Liza čia buvo vien iš gailėsčio?

Jurgis pasijudino atsikelti. Tačiau silpnumas, nepastebimas ramiai gulint, atsisėdus lovoje visu stiprumu pasireiškė. Galva pradėjo svaišti, raumenys virpėti. Ir Jurgis buvo priverstas pasiremti sveika ranka, kad nesusmuktų atgal į lovą.

Įėjo Liza. Rimta, nuleidusi akis, ji mažytėlį tacyj atnešė Jurgiui stiklą arbatos ir pyragėlių.

—Tamstai reikia gulėti, — pažvelgė beveik šaltai į Jurgio akis.

Galvos tvarščiai Jurgį varžė. Jam rodėsi, kad galva skauda dėl to, kad storai apibintuota. Pajudino ranka tvarsčius, bet skausmas padidėjo.

—Juk aš tamstoms kliudau, — pasakė.

—Kodėl?

—Tamstai ir... visiems. Aš turiu Chersono draugą. Draugą kareivi... Pas jį galėčiau nakvoti.

—Gulk tamsta ir nekalkėk nieku.

Jurgis atsigulė.

—Tamstos draugas, tur būt, tas kareivis, kuris mane lydėjo, aną naktį?

—Taip. Jo pavardė Piskūnas.

—Jis kėsinosi nušauti mano dėdę.

(Bus daugiau)

CHICAGOS LIETUVAIČIŲ DARBUOTĖ AMERIKOS RAUDONAM KRYŽIUI

— J. Daužvardienė —

Žymus senovės rašytojas yra pareiškęs, kad lietuviai pasižymi darbštumu, išvermingumu ir kuklumu. Tos charakterio savybės dar nėra pranykusios iš lietuvių. Gali būti, pasigiriami mažmožiais, bet didesniuose darbuose nutylim, nors ir būtu tvarkoje pasisakyti, pasidžiūoti. Pavyzdžiui galime paminti Chicago lietuvius, kurios pasišventusiai darbuojasi Amerikos Raudonam Kryžiui, bet mažai reklamuojasi. Jų darbu, jų rekordų kiekvienam lietuviui ir amerikiečiui reiktų gėrėtis.

Chicago ir Ciceroy veikia penki lietuviški Amerikos Raudonojo Kryžiaus Vienetai (Units). Visi, suorganizuoti 1942 metais, greit po Amerikos įstojimo karan, dirba iki šiam laikui. Pažvelgkime į bendrą jų darbą (Sąrašas alfabetiškai).

Amerikos Lietuvių Kareivių Motinų Klubas Vienetas suorganizuotas pastangomis p. P. Šaltimiero, žinomo radio pranešėjo. Vienetas renkasi p. Šaltimierų raštines patalpose kiekvieną ketvirtadienį, ir rekalui esant, dažniau. Vieneto narių priskaitoma 217; daugiausiai

kareivių motinos bei žmonos. Vieneto vedėjos yra p. Elzb. Petkunienė ir p. J. Šaltimierienė. Laikė 20,398 darbo valandų šio vieneto darbuotojos pagamino 172,339 įvairių bintų (surgical dressings). 73 narės paaukojo 239 pailtes kraujo J.A.V. kareiviams per Red Cross Blood Bank. Viena aukojusi kraujo 8 sykiais. Narės aktyviai dalyvavo trijuose Raudonojo Kryžiaus aukų rinkimų vajuose; surinkta bei suaukota \$5,018. Pirmosios Pagalbos (First Aid) kursų baigė 42 narės. Apart tiesioginių R. Kr. darbų, narės pašventė daug laiko ir kitokiems veiksams: vienas įdomiausių tai buvo surinkimas 7,000 rožančių, kurie buvo išsiuntinėti kareiviams, jų reikalaujantiems.

Am. Lietuvių R. K. Moterų Sąjungos Kuopos Vienetas, Brighton Park'e, susirenka pirmadienio vakarais Vengeliausko salėje. Vienetą suorganizavo ir nuo pat pradžių jam pirmininkauja žymi veikėja p. E. Statkienė. Vieneto narių yra 60; jos yra išdirbusios 3,900 valandų laiko; jos paaukojo 19,500 bintų ir 208 mezginius. Įvairių siuvinių — sužeistiems kareiviams, kareivių šeimoms ir karo nukentėjusiems — pristatė 1,021 (šiame skaičiuje yra 256 layettes, naujagimiams kraiteiliai); pasiuvo ir paruošė 30 Army Kits — tai maišeliai su smulkiais reikmenimis, kurie dalinami kareiviams išvykstantiems iš šio krašto, arba ligoniams ir sužeistiems karo ligoninėse. Kraujo aukotojų vienetė buvo 25. Per trejetą vaju aukų Raud. Kryžiui surinkta \$1,469.87. Kaip specialę dovaną kareiviams, narės numezgė ir padovanojo du afghans (artklodes). Ligoninėse esantiems karo vyrams afghanai patinka — jų ryškios, gyvos spalvos pajavirina ligoninių monotonišką aplinkumą, ir, reikiant lengvo užsikojimo, pridoda jaukios šilumos.

Darius-Girėno Legijono Posto Auxiliary Vienetas turi 120 narių. Jis renkasi antradieniais Darius-Girėno apatinėje svetainėje. Vieneto organizatorė ir pirmininkė buvo ir yra darbščioji p. E. Kareivienė. Darbo

NAUJIENŲ-ACME Telephoto
Albert E. Langford, kuris buvo nušautas prie savo buto durų New Yorko turto-lių distrikte, kai jo žmona atsisakė pasimatyti su nepažįstamu vizitorium.

valandų vienetas priskaičiuoja 24,889. Bintų pagamino 111,800; numezgė 10 šalikų kareiviams ir 30 afghans. Afghanus gamina puikiai pasižymėjo p. Murauskienė, kuri viena nupirkė vilnas, numezgė ir padovanojo 15 ar daugiau afghanų. Kraujo aukotojų vienetė yra 50. Vienetė buvo vedami treji kursai: Pirmosios Pagalbos kursų baigė 58 narės; aukštesnius Pirmosios Pagalbos kursų baigė 26; Slaugymo — 55. Vienetas dalyvavo keturiuose Raud. Kryžiaus aukų vajuose, laike kurių surinko bei suaukėjo \$8,611.59. Kalėdų metu vienete prisilaikoma gražios tradicijos — narės ir jų draugės sunėša šimtus rankomis padirbtų žaislelių, lėlių, gyvulių, kaip ir kūdikiams drabužėlių, paruošia rankdarbių parodą ir Kalėdinę pramogą. Žymios Raud. Kryžiaus pareigūnės atsilanko į pramogą ir priima šias dovanas, kurios vėliau išdalinamos neturtinoms Chicago kareivių šeimoms. Kalėdiniai rankdarbiai, pasiekę Raud. Kryžiaus Centrą, paprastai vėl išstatomi parodai. Lietuvės susilaukia daugelį komplimentų ir padėkos žodžių nuo kitataučių R. Kr. darbuotojų. Vertė minėtų dovanų apskaičiuota \$800. Vienetas taipgi yra paaukojęs \$125 nupirkimui maisto pakietų J. A. V. karo belaisviams; \$100 dėl

Army Kits, ir rodos bendrai ir 485 siuviniai. Keturiuose vajuose surinkta \$10,200 Raud. Kryžiui. Narių tarpe randasi 25 kraujo aukotojos, viena aukavusi 9 pailtes kraujo, o kitos po 3 ir 4 pailtes. Kursus baigusiu yra — 20 Pirmosios Pagalbos, 15 Aukšt. Pirmosios Pagalbos ir 18 Slaugymo. Vienetas taipgi yra numezgęs ir padovanojęs 5 afghanus.

Prie penkių aktyvių vienetų reikia dar ir šeštą, būtent Chicago Lietuvių Moterų Klubo Vienetą, pirmąjį Chicago lietuvių vienetą, suorganizuotą prieš Pearl Harbor, rodos 1941 metų rugsėjo mėnesy. Klubas narės per tuą laiką rinkdavosi darbu į Raud. Kryžiaus Produkcijos Centrą mieste. Šis vienetas dabar yra atostogose.

Darbu, krauju, aukomis, pasišventimu Chicago lietuvių, besidarbuodamos Raud. Kryžiui, žymiai prisidėjo prie J. A. V. karo pastangų ir tuo pačiu laiku puikiai išreklamavo lietuvių vardą.

Šv. Antano Parapijos Vienetą Ciceroy suorganizavo ir pradžioje pirmininkavo p. Ona Atkočiūnienė, kuri dabar eina vieneto vice-pirmininkės pareigas. Pirmininkė šiuo metu yra p. H. Haynes. Vienetė yra 60 narių. Jos renkasi ir dirba pirmadieniais popiet ir vakare Šv. Antano Parapijos salėje. Pažvelgus į šio vieneto statistiką, tuoj matosi jo specialybė: gaminimas bintų. Per 8,774 valandas pagaminta 358,643 bintų. Iš jų, vienetas savo lešomis nupirkė vatos dėl 7,000 „local tampons“. Vienetas yra gavęs komendacijos laiškus iš Raud. Kryžiaus Produkcijos viršininkų, giriant pavyzdinę bintų gaminto darbą. Narių rankomis pagaminta

priduota 169 mezginiai ir 485 siuviniai. Keturiuose vajuose surinkta \$10,200 Raud. Kryžiui. Narių tarpe randasi 25 kraujo aukotojos, viena aukavusi 9 pailtes kraujo, o kitos po 3 ir 4 pailtes. Kursus baigusiu yra — 20 Pirmosios Pagalbos, 15 Aukšt. Pirmosios Pagalbos ir 18 Slaugymo. Vienetas taipgi yra numezgęs ir padovanojęs 5 afghanus.

Prie penkių aktyvių vienetų reikia dar ir šeštą, būtent Chicago Lietuvių Moterų Klubo Vienetą, pirmąjį Chicago lietuvių vienetą, suorganizuotą prieš Pearl Harbor, rodos 1941 metų rugsėjo mėnesy. Klubas narės per tuą laiką rinkdavosi darbu į Raud. Kryžiaus Produkcijos Centrą mieste. Šis vienetas dabar yra atostogose.

Darbu, krauju, aukomis, pasišventimu Chicago lietuvių, besidarbuodamos Raud. Kryžiui, žymiai prisidėjo prie J. A. V. karo pastangų ir tuo pačiu laiku puikiai išreklamavo lietuvių vardą.

Akcentuoja Victory-darželių Svarbą

W. A. Stolte, Karo Maisto Administracijos Illinois valstijoje atstovas, akcentuoja didelę reikšmę Victory darželių šimtet ir reikalą kenuoti daržoves namie.

Dalykas toks, nurodo jis, kad šimtet pavasaris buvo vėlyvas, kad tai gali sumažinti kiekį ir kokybę daržovių ir vaisių derliaus; todėl Victory darželių derlius įgija didesnės reikšmės.

Patariama Victory darželių kultivuoti namie ne tik auginti daržoves ir vaisius, bet ir ruošti juos kenuoti.

PIRKITE KARO BONUS

PIRKITE KARO BONUS

JEI JUS KENČIATE NUO ATVIRŲ KOJŲ ŽAIZDŲ IR ECZEMA, BANDYKIT BOROCYL OINTMENT
Jis suminkština ir turėtų pagelbėti. Skausmą, perėjimą ir niežėjimą umai pašalina. Laikykite koją aprištą. Didelis dėžimas su persinutimu \$1.50. Nuvykite į vaistinę arba siųskite money order adresu:
BOROCYL CO., 1200 N. Ashland Av. CHICAGO 22, ILLINOIS Tel. ARMITAGE 2450

PUIKIAI PERDIRBSIM
JŪSŲ SENĄ KRESLĄ ARBA SETĄ. ISRODYS KAI PAUJAS. ★ DIDELIS PASIRINKIMAS NAUJŲ RAKANDŲ ★ PATARNAVIMAS GREITAS IR MANDAGUS.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 ROOSEVELT ROAD SEELEY 8760

PASKOLOS DAROMOS ant Pirmų Morgičių
už pigesni nuosimti—be komisino PAS
MUTUAL FEDERAL
Savings and Loan Assn. of Chicago
2202 WEST CERMAK ROAD Telefonas CANAL 8887
BEN. J. KAZANAUSKAS, Raštininkas.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 26 metų praktikavimas juo garantavimas
Optometrically Akijų Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svajimo arba aptemimo, nervotumo, skaudama akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiamą į mokyklos vaikus.

Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 val vakaro. Seredomis uždaryta, o Nedėlio pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirmą.

4712 South Ashland Av. Phone YARDS 1373

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS 25 metų patyrimas

Tel. YARDS 1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso
Ofisą ir Akinių Dirbtuvę
3401 SO. HALSTED STREET kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėlio pagal sutartį.

VYTAUTAS TARUTIS

Insurance Broker
Licensed by Illinois State Department of Insurance
3133 So. Halsted St. Telephone VICTORY 0655

MARY PAGOIS
Geros rūšies degtinė, vynas, alus visados ir mandagus patarnavimas.
Tel. VICTORY 6631
3267 SO. HALSTED ST.

Antanas Brazauskas
ATIDARĖM TAVERN BIZNĮ
Visados geros rūšies degtinė, vynas Schiltz alus, malonus patarnavimas
Tel. REPUBLIC 9897
2853 West 63rd St.

Charles Dargis
Liquor Krautuvė ir Taverna.
Visados didelis pasirinkimas geros rūšies degtinės, vyno, alaus tiesiai iš bakos.
Tel. PROSPECT 9431.
2555 W. 71st Street
WALTER KAVALIUSKAS

Perėjome į naują vietą Tavern ir svetainės biznį. Visados didelis pasirinkimas degtinės, vyno ir alaus.
Tel. VIRGINIA 0903
4535 SO. ROCKWELL ST.

ANNA MACENAS
ATIDARĖ NAUJAI IRENGTĄ TAVERNŲ BIZNĮ
Visados didelis pasirinkimas degtinės, vyno ir alaus.
Tel. GROVEHILL 5457
6630 So. Western Ave.

ŽEMAITĖ

ŽEMAITĖS PALIKIMAS

GYVENIMAS NESISKIRIA NUO DARBŲ

Ž E M A I T Ė

Visi, absoliučiai visi, Lietuvos inteligentai sutinka, kad Žemaitė davė tiksliausių lietuviško kaimo gyvenimo vaizdų. Daugeis bandė kaimą vaizduoti, bet pas juos išeidavo visai kitoks kaimas, negu jis tikrumoje buvo, vieni per daug nuaidindavo, o kiti kaimo tikrovės nesugebėjo nupiešti, tuo tarpu šimtai kaimiečių, patys paskaitę arba išgirdę kitus Žemaitės skaitant, prisipažindavo, jog jiems patiems teko išgyventi rašytojos vaizduotus dalykus.

Duoti literatūrinį lietuviško kaimo vaizdą—tai jau didelis dalykas. Tada supranta kiekvienas, kuris nusivokia literatūroje, tarsi žino ir tas, kuris bet kada bandė imti plunksną į rankas.

Jeigu Žemaitė ir nieko daugiau būtų nepalikusi, tai vien tiktai šis jos darbas duotų jai reikšmingą vietą lietuvių literatūroje. Bet Žemaitės palikimas yra daug didesnis, jis neapžėrimas vien tiktai realiais kaimo gyvenimo vaizdais.

Kalbėti apie Žemaitę, turint galvoje vien tiktai kaimo vaizdus, reiškia, kalbėti tiktai apie vieną medžio šaką, nieko nesakant apie visą medį.

„GELTONŲJŲ“ IR „RAUDONŲJŲ“ VERTINIMAI.

Pilną vaizdą apie šią rašytoją galima susidaryti tiktai tuo atveju, jeigu turėsime galvoje ne vien visą jos literatūrinį palikimą, bet ir jos pačios gyvenimą. Žemaitės gyvenimas neatskiriamas nuo josios kūrybos.

Be to, negalima užmiršti tų dorovinių pradų, kuriais rašytoja vadovavosi kasdieniniame gyvenime, negalima nustumti į šalį tų visuomeninių idėjų, kuriomis literatė pritarė ir kurias, kartu su savo bendraminciais, ji stengėsi galimai plačiau paskleisti lietuvių tarpe.

Lietuvoje dažnai buvo kalbama apie Žemaitę, bet beveik kiekvieną kartą buvo stengiamasi nieko neužsiminti apie aukščiausiai spausdintame posmelyje paminėtus dalykus, todėl ir vaizdas apie Žemaitę gavosi labai sukraipytas. Geltonieji Žemaitė matė pavojingiausią raudoną bedievę, o raudonieji joje žiūrėjo smulkios buržuazijos atstovę.

Vieni pripažįsta literatūrinę vertę tik-

tai tiems jos kūriniams, kur neliečiami tikybės atstovai ir neužsimenama apie religinius jausmus, o kiti Žemaitę matuoja pagal paskutinę partijos liniją literatūros tendencijų srityje. Tuo tarpu niekas dar nedavė pilno ir tikslaus vaizdo apie šį vaisingą medį, kuris taip plačiai išsišakojo Lietuvos laukuose ir taip giliai šaknis įleidęs į lietuvių literatūrą.

ŽEMAITES PASIRYZIMAS.

Rašytoja visuose Lietuvos užkampiuose buvo gerbiama, nes ji davė žymiai daugiau, negu tikslus kaimo vaizdelius; literatūroje jos vardas surištas ne vien su realizmu, jis būs minimas kiekvieną kartą, kada bus studijuojamos literatūrinės kūrinyje, kada bus nagrinėjama rašytojo įtaka progreso ir kultūros srityje.

Be neįsprendomų kaimo vaizdų ir turtingiausio kalbos lobyno, Žemaitės pasiryžimas turėtų būti pavyzdžiui ne tiktai jaunuliams, bet ir žilo plauko sulaukusiems lietuviams. Plunksną į rankas ji pasiėmė tiktai penkiasdešimt metų sulaukusi, pirmus puslapius berašant ji prakaitavo dėl kiekvienos eilutės, kaip plunksnos nevar-tojas senis, bet ji ryžosi darbą tęsti, ir paliko ne tiktai mums, bet ir ateinančioms kartoms gražiausių mūsų literatūros puslapių.

Kiek jaučiau ir pastabaus temperamento žmonių nusinėšą į šalį kapą savo išgyvenimus, nepalikdami apie save jokio pėdsako ir neduodami jaunimui progos pasinaudoti jo ieškojimų vaisiais! Kiek lietuviškų inteligentų, baigusiu mokslus ir žinančių žymiai daugiau negu bemokslė Žemaitė, nepaliko nė penkių sakinių apie savo užsimojimus ir pastangas tų užsimojimų siekti!

Nepaliko, nes pas juos nebuvo to pasiryžimo, kurį turėjo Žemaitė.

Kalbant apie Žemaitės pasiryžimą, reikia turėti galvoje, kad praeito šimtmečio pabaigoje lietuviškai rašyti buvo pavojinga. Jeigu rusų žandaras būtų sužinojęs apie kaimo rašinėjančią senę, jis būtų didžiausią nelaimę užtraukęs visai josios šeimai ir giminėms. Reikia neužmiršti, kad jai teko rašyti prie paprastos rūkstančios lemputės ir tame pačiame kambaryje, kur buvo suguldyti maži vaikai ir dienos darbas išvargusi šeimyna; kad ji pati plunksnos ėmėsi tiktai dienos darbus pabaigus ir visus pavalydinus, ir kad tais laikais nebuvo plunksnų su nuolat tekančiu rašalu!

Žemaitė ne tiktai ryžosi pradėti, bet per dvidešimt penkis metus ji tą darbą tęsė be jokios atodairos. Žemaitė paliko mums gražiausių literatūros vaizdėlių, tuo tarpu kai kiti tokiam amžiuje, būdami stipresni ir mokytesni už ją, tiktai „miltus bars-tos“.

RAŠYTOJAS PRIVALO BŪTI DRĄSUS KOVOTOJAS.

Žemaitė bus minima lietuvių literatūroje, nes ji pirmoji drįso nustatyti rašytojams pačias pagrindines dorovės normas. Lietuvoje šį reikalą drąsesnieji tiktai pakūždomis minėjo, o dabar šią problemą kelia kiekvienas inteligentas ir padorus lietuvis.

Kai rašytoja parvažiavo į Lietuvą ir rado savo kraštą ne tokį, kokio norėjo dėl jo kovojusieji, ji pirmoji pradėjo kelti protesto balsą. Vienas senas inteligentas, kuris turėjo progos iš arti stebėti jaunąjį Lietuvos liudus sukančius sukčius ir ky-lančius deržimordas, jai patarė būti atsar-

gesnei ir prikąsti liežuvį.

—Aš nebijau, aš nieko nebijau! Teisybę aš kelsiu viešumon, manęs nieku nenu-gasdins! — atrėžė jam Žemaitė.

Kaip ji anksčiau kėlė aikštėn kitus nel-lemtus lietuviško gyvenimo reiškinius, taip ji, parvažiavusi nepriklausomon Lie-tuvon, netylėjo apie „šimtaprocentinių tautininkų“ smerktinas spekuliacijas ban-kuose, kėlė aikštėn sacharino ir benzino skandalus.

ŽEMAITĖ IR PIGMEJAI.

Žemaitė nereikėjo pritarii spekuliaci-jai suktybėms ir melui, jeigu ji būtų su-tikus bent tylėti, valdovų būtų į padanges iškelta. Bet ji griežčiausiai atsisakė nuty-lėti teisybę, nekelti viešumon pasibaūrė-jimo verty dalykų ir sutepti garbingą ra-šytojo vardą.

Koki pigmejai, palyginus su Žemaitė, yra tie lietuviški rašytojai, kurie pasišoko tarnauti užplaukusiems okupantams! Koki sleikai, palyginus su mūsų senute, yra tie popieriaus gadintojai, kurie neturi drą-sos ir energijos kovoti dėl laisvės! Koki dvasios moronai yra visi tie literatai, kurie tiki, kad galima galvoti vieną dalyką, o paprastiesiems žmonėms skelbti visai ką kitą.

Žemaitė suprato, kad rašytojo kūryba palies plačių sluoksnių širdis tiktai tuo atveju, jeigu paties rašytojo elgsena nesiskirs nuo jo skelbiamų minčių. Šią Žemai-tės stiprybę visoj pilnumoj suprasim, kai teks vertinti nelaimingiausio Lietuvos lai-kotarpio literatūrą. Tada pamatysim, kad Žemaitė turėjo ne tiktai pasiryžimo ir energijos, bet kad ji taip pat buvo ir dva-sios milžinas.

—M. Gudelis.

CHICAGOS ŽINIOS

RAUDONOJO KRYŽIAUS PADĖKA

Naujienu Redakcija gavo Amerikos Raudonojo Kryžiaus padėką. Laiškas sako:

Dear Sir: Be abejonės tamstos žinote, kad 1945 metų Amerikos Raudonojo Kryžiaus Fondams va- jus buvo didžiai sėkmingas. \$200,000,000 kvota buvo ne tik pasiekta, bet ir pralenkta daug maž \$255,000,000.

Daug šitų pinigų suteikė amerikoni sveltintaučių šio- mės, kurie įsikūrė namus šio- je šalyje. Ugdomi užuojautos savo artimui jie visuomet pa- remia Raudonojo Kryžiaus at- sišaukimus juo duosniausia.

Toks pat sąjauimas visu- met galima pastebėti pas redak- torius ir leidėjus svetimkalbių laikraščių šioj šalyje, ir aš no- riu padėkoti tamstoms taip sa- vo vardu, taip kitų dirbančių Amerikos Raudonojo Kryžiaus Nacionalinėje Buveinėje už nu- širdų kooperavimą, kurį teikė- te per visus metus, o ypatin- gai 1945 metų fondo vajuos laiku Naujienu skiltyse.

Nėra galimumo Raudonojo Kryžiaus Nacionalinei Buveinei išreikšti padėką kiekvienam au- kotojui paskyrai, taigi mes bū- tumėm dėkingi, jeigu tamstos išreikštumėt Raudonojo Kry- žiaus padėką savo skaitytojams per Naujienu.

Su geriausiais linkėjimais, — Robert P. MacHatton, Chief Foreign Language Press Sec- tion.

Valdžia Turėjo Teise Paimti Ward Kompanijos Savastį

Pernai metų gruodžio mė- nesio 28 dieną Jungtinių Valstijų prezidento Roosevelto įsakymu armija paėmė Montgomery Ward kompanijos biznį kai ku- riuose miestuose.

Kompanija iškėlė bylą teis- muose. Bylą prieš kurį laiką sprendė U.S. Distrikto teisėjas Philip L. Sullivan. Jisai pareiškė, kad Ward kompanijos biz- nis nėra karo įmonės ir kad todėl valdžia neturėjo teisės pa- imti jį į savo rankas ir įsaky- ti armijai operuoti jį.

Taigi šitas "raundas" išėjo kompanijos naudai. Tačiau val- džia apeliavo teisėjo Sullivan sprendimą į aukštesnį teismą, būtent į Circuit Court of Ap- peal. Ir šis teismas praėjusį penktadienį, birželio 8 dieną, taipgi išnešė sprendimą.

Jisai atmetė teisėjo Sullivan sprendimą ir pareiškė, kad pa- gal įstatymą valdžia legaliai pa- ėmė Montgomery Ward kai ku- riuos biznius į savo rankas. Šis teismas pažymėjo, kad ir pati Montgomery Ward kompa- nija, susirašinėdama su valdžios įstaigomis, tūkstančiais laiškų pažymėjo faktą, jogei jos biz- nis yra susijęs su šalies karo pastangomis.

Reikalauja Pagreitinti Rekonversiją

Visoj šaly, ryšium su panai- kinimu arba susiaurinimu karo kontraktų, nemažai darbininkų pasijuto netekę darbo. Numato- ma, kad ateity bedarbių skai- čius didėsias.

Taigi Automobilių Darbinin- kų Unijos vykdomoji taryba iš- leido pareiškimą, kritikuodama valdžią. Pareiškimas sako, kad ne vienas valdžios departamen- tas neturi planų karo įmonės perorganizuoti taikos reikmenų gamybai.

Automobilių darbininkų uni- jos vadai reikalauja, kad val-

džia veiktų šituo reikalu ener- gingiau.

Ypatingas reikalavimas liečia įmones, kurios buvo pastatytos ir įrengtos valdžios pinigais. Da- bar darbininkų vadai reiklau- ja, kad šitos įmonės, kai tik galima, būtų pritaikomos taikos gamybai.

\$500,000 Gaisras Ward Kompanijos Krautuvėje

Praėjusį šeštadienį, birželio 9-tą, Montgomery Ward kom- panijos krautuvėje, Gary mie- ste, kilo gaisras. Apskaičiuoja- ma, kad jis padarė apie \$500,- 000 nuostolių turtui.

Ugniagesiai kovoję gaisrą nuo 5 valandos ryto iki vakaro. Penkiolika ugniagesių apsvaigo nuo dūmų. Buvo pavojus gaisrą gesinti, nes įvyko sprogimų kai kurių laikytų krautuvėje me- džiagų, kaip turpentino ir gin- klams patrankų.

Dėl ko kilo gaisras, iš karto nustatyta.

Gaisras Padarė Nuostolių \$480,000

Ketvirtadienio vakare, bir- želio 7-tą, kilo gaisras Pull- man Standard Car Co. malia- vų šapoje, mieste Michigan City, Indiana valstijoje. Pa- švaistė matėsi 15 mylių tolu- mē į visas puses nuo gaisro vietos.

Kartkartėmis įvyko eksplo- zijų. Eksplodavo turpentinis ir kitokios medžiagos.

Gaisras sunaikino 24 kų tik padirbtus refrigeratorius va- gonus. Viso nuostolių ugnis padarė apie \$480,000. Gaisrą gesino Michigan City ir kom- panijos privatūs ugniagesiai.

Legislatūroje Numatoma Smarkių Argumentų

Illinois valstijos generalia- me fonde yra susikrovusių pi- nigų apie \$130,000,000. Valsti- jos sekretorius Barrett nori, kad bent \$100,000,000 iš to fondo būtų paskirta kareivių bonams. Gubernatoriaus Green planavimas numatė suvartoti kalbamus fondus pokarinei statybos programai.

Kalbama, kad dėl paskyri- mo šių pinigų įvyks ne vienas susirinkimas tarp demokratų ir republikonų per ateinančias tris savaites, kurias šis legisla- tūros sesija dar posėdžiaus..

Koncertai Grant Parke

Chicago Parkų Distrikto pre- zidentas R. J. Dunham paskel- bė programą koncertų Grant Parke šią vasarą.

Koncertai prasidės birželio 27 dieną. Programos bus pil- domos kiekvieną vakarą, išėmus pirmadienio ir antradienio.

Koncertai užsibaigs sekma- dienio vakare, rugpiučio 19-tą. Viso bus išpildyta 40 progra- mų.

Vaikai Susibarė, Tėvai Pašovė Vienas Kitą

Du kaimynų vaikai susipyko ir susibarė. Nestengdami išri- šti ginčo, jie nubėgo pas savo tėvus padėjauti jiems apie bė- dą.

Heriot, kuris buvo išlais- vintas iš nacių koncentra- cijos stovyklos ir grįžo į Lyons. Jis tuoj buvo išrink- tas to miesto majoru. Heriot buvo Francūzijos senato pirmininkas ir dviem atve- jais premjeras, o Lyons miesto majoro pareigas jis ėjo per daugelį metų.

Netrukus išėjo iš namų Fred Wenzell, 37 metų, 5356 South Shields avenue, ir Edward Olej- niczak, 32 metų, 5409 South Shields avenue. Tėvai pradėjo argumentuoti už vaikus. Jų ar- gumentas pasibaigė tuo, kad Olejniczak buvo nugabentas į Evangelical ligoninę pašautas. Jo padėtis esanti kritiška.

Wenzell kaltinamas tuo, kad pašovęs Olejniczaką.

Gasu Darbininkų Streikas Atidėtas

Praėjusios savaitės gale Peo- ples Gas, Light and Coke kom- panijos darbininkai nubalsavo išėiti į streiką.

Iš karto buvo nutarta pa- skelbti streiką kaip šeštadienio, birželio 9 d., vakare. Bet at- naujinta vėl derybos su kom- panija ir valdžios atstovais. Kalbamu reikalu konferencija įvyks šiandien, pirmadienį. Gal- būt, kad jos pasėkoje bus iš- vengta streiko.

Apie Nedarbo Apdraudą

Illinois valstijos darbo direk- torius Robert L. Gordon rašo apie teikimą apdraudos nedir- bantiems. Jisai akcentuoja, kad pagal įstatymą pašalpos nepri- valo gauti tie, kurie atsisako priimti tinkamą darbą, kai jiems siūloma toks darbas.

O koks darbas yra skaito- mas tinkamu? P-nas Gordon aiškina, kad sprendžiant šį kla- simą, krepiama dėmesis į tai, ar darbas nėra pavojingas žmo- gaus sveikatai, ar nepavojingas jo dorovei, ar jis atatinka žmo- gaus išlavimui, ar jis yra už- tektinai patvarus, ar yra gali- mumo žmogui tikėtis gauti to- kį darbą, kuriam jis yra išsi- lavinęs, etc.

S/Sgt. Joseph P. Matusavich; jo žmona, ponia Lillian Matus- savich, gyvena 3340 Emerald ave., Chicago.

Pfc. Chester J. Milas; jo mo- tina, ponina Anna Milas, gyve- na 2744 No. Sacramento, Chi- cago.

Troky Šoferiai Vėl Kalba Apie Streiką

Neseniai trokų vairuotojai Chicagoje streikavo savaitę lai- ko. Kai jau armija rengėsi pa- imti į savo rankas trokų biz- nį, tai streikas buvo atšauktas ir streikierių su kompanijomis ginčas pavestas taikiomis pri- monėmis spręsti.

Dabar tačiau trokų vairuo- tojų unijos viršininkai pareiškė, kad jie ir vėl paskelbs strei- ką, jeigu darbininkų reikalavi- mai pakelti jiems algas ir su- trumpinti darbo valandas nebus patenkinti.

Mėsa ir riebalams raudono- sios stempas E2-J2 geros iki birželio 30 d. Stempas K2-P2 geros iki liepos 31 d. Stempas Q2-U2 geros iki rugpiučio 31 d. Stempas V2-Z2 geros iki rug- sėjo 30 d.

Procesuotam maistui mėlyno- sios stempas N2-S2 geros iki birželio 30 d. Stempas T2-X2 geros iki liepos 31 d. Stempas Y2, Z2, A1-C1 geros iki rugpiu- čio 31 d. Stempas D1-H1 geros iki rugsėjo 30 d.

Cukurui stempas 36 galiojimas pasibaigia rugpiučio 31 d. Kita stempa įeis galion rugsėjo 1 d. Batams Airplane stempas 1, 2 ir 3 yra geros neribotą laiką.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

REAL ESTATE—FOR SALE Namai Žemė—Pardavimui VICTORY GARDENS, 7,500 ke- tvirtainių pėdu derlingos žemės 38 mylios į vakarus nuo vidurmie- scio. Pilna kaina \$175. Išmokėti po \$150 kas savaitę. Paul D. Judge, 4344 Wilcox St.

NAMAS PARDAVIMUI, 2 po 4-ris medinis, Brighton Parke. Ce- mentinis fundamentas. Garažas. 2430 W. 46th Pl. Klauskite Peter Gechas.

2 AUKŠTŲ MURINIS kampinis 5 ir 5 kambarių. Karštu vandeniu šildomas pirmas aukštas. 4300 So. Spaulding 1-mas aukštas.

MINNESOTA Cloverland ir pae- žerio nuosavybės pardavimui. OLE A. Larson, Walker, Minnesota.

3 FLATŲ MODERNISKAS mu- rinis namas, po 5½ kamb. kiekvie- nas apartamentas. Garo šiluma su stokeriu, geram stovy. Kaina — \$10,500. Savininkas priverstas par- duoti. 543 W. Garfield Blvd. Went- worth 0205.

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui

PARDAVIMUI 160 AKRŲ žemės upper Michigan, arti Wisconsin. Moderniški pastatai ir kiti patogū- mai, 1½ mylios nuo Besemer, 9 mylios iki Ironwood. Cementiniai keliai. Rašykite: HILDA ANDERSON, Route 1, Ironwood, Mich.

AUTOS—TRUCKS—WANTED Reikia Automobilių ir Trokų

MOKESIME AUGSČIAUSIĄ KAI- NĄ už jūsų karą, neatsižvelgiant į jo senumą arba stovį. Pašaukite: SAGINAW 4884. Mes paimsime.

IŠVAZIUOJU IŠ MIESTO, despe- ratiškai reikalingas geras, švarus automobilis tuojau. Mokėsiu gerą kainą. Phone JUNiper 7810.

SOIL—FOR SALE Juodžemis—Pardavimui

PARDUODAM JUODŽEMĮ Telefonuokite RIVERdale 1700 — COM 2010 HEMlock 6300 — RAD. 2000

Paleistųjų Iš Nelaisvės Šaraše Dvi Lietuviškos Pavardės

Karo Informacijų Ofisas pa- skelbė naują šarašą karių, ki- lusių iš Chicago ir apylinkės, kurie buvo paleisti iš nelaisvės Vokietijoje. Jų tarpe dvi pavar- dės atrodo lietuviškos. Jos yra:

S/Sgt. Joseph P. Matusavich; jo žmona, ponia Lillian Matus- savich, gyvena 3340 Emerald ave., Chicago.

Pfc. Chester J. Milas; jo mo- tina, ponina Anna Milas, gyve- na 2744 No. Sacramento, Chi- cago.

Trokų Šoferiai Vėl Kalba Apie Streiką

Neseniai trokų vairuotojai Chicagoje streikavo savaitę lai- ko. Kai jau armija rengėsi pa- imti į savo rankas trokų biz- nį, tai streikas buvo atšauktas ir streikierių su kompanijomis ginčas pavestas taikiomis pri- monėmis spręsti.

Dabar tačiau trokų vairuo- tojų unijos viršininkai pareiškė, kad jie ir vėl paskelbs strei- ką, jeigu darbininkų reikalavi- mai pakelti jiems algas ir su- trumpinti darbo valandas nebus patenkinti.

THE MIGHTY WAR LOAN

HELP WANTED—MALE Darbininkų Reikia

REIKIA VYRŲ Naktinių Valytojų VIRS 50 METŲ

Pilno laiko darbas. Pastovus darbas. GERAS MOKESTIS Puikiausios darbo sąlygos.

ATSILIEPKITE TUOJAUS! Employment Office, 9-tas aukštas.

THE FAIR STATE AND ADAMS ST. REIKALINGAS BARBERYS; pa- stovus darbas. \$40.00 į savaitę ga- rantuojama ir komišenas. Matyki- te sekmadienį ryte tarpe 10:00 ir 11:00 ryto. 2509 W. 59th St.

REIKIA MOLDERS FOUNDRY HELP Aukščiausias mokėtis Pastovus darbas. 2 patygiose apylinkėse. 1725 MAYPOLE AVENUE 4921 W. LAKE STREET

STANDARD CASTING CORP.

Reikia Naktinių Porterių

Valgis ir uniformos parūpintos Valandos nuo 9:00 vakaro iki 6:00 val. ryto. Šeštadienį vakarais nedirbti.

HARDING'S 68 W. MADISON ST.

REIKIA VYRŲ lengvam dirbtu- vės darbiui. 2120 W. LAKE STREET 1732 N. KOLMAR.

REIKIA DŽIANITORIAUS Geras mokėtis. Matykite Superin- tendant, 8 So. Dearborn St.

REIKIA VYRŲ IR VAIKINŲ Lengvas dirbtuvės darbas. Patyrimo nereikia. GERAS MOKESTIS Pastovus darbas. 1148 W. CHICAGO AVE.

OFISO DŽIANITORIŲ REIKIA Nuolat darbas. Naktimis. 48 val. darbo savaitė. Atsišaukite į ofisą Forsyth Building, 1011 Lake St., arti Marion, Oak Park, Ill.

REIKIA VYRO — bendras dar- bas mažoje maliaivų dirbtuvėje. Po karo bus darbas. \$46.80 už 48 va- landas. 4642 No. Kedzie Avenue.

REIKIA VIREJO, kuris nusima- no apie žydiškų valgių restoraną. Kaplan's Restaurant, 3801 West Roosevelt Road.

SANDELLUI REIKIA DARBININKU Nuolatinis darbas ir viršlaikis. 80 Centu Valandai SYKES TERMINAL WAREHOUSE 931 West 19th Street

REIKALINGAS INŽINIERIUS dėl sunkių mašinų designinimo. Praneš- kite apie savo patyrimą, mokslą, amžiu ir kiek algos norite. Bedford Foundry & Machine Co. Bedford, Ind.

REIKIA FINISHERIŲ Mokančių cabinet darbą upholster- ing dirbtuvėje. Gera alga, nuolatinis darbas. JANEVILLE FURN. CO., 601 W. Milwaukee St., Janesville, Wis. Phone 177.

REIKALINGAS VYRAS staldo darbiui prie arklių. Gera alga, nu- latinis darbas. DOUGLAS LIVERY STABLE 1133 S. California. Kedzie 4668

REIKIA Traveling Crane Operator "25 tonų Overhead Crane" ENGINE LATHE Operators FLOOR ASSEMBLERS HYDRAULIC PRESS Operators Kalvių Pagelbininkų. Pastovus darbas po karo. KLING BROS. Engineering Works 1300 N. KOSTNER AVE. Matykite MR. APPELGREN

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

PARDAVIMUI 3 AUKŠTŲ mū- rinis namas su 46 kambariais room- ing house, visi furnišuoti. Parduo- siu pigiai nes išvažiuoju iš miesto. Gera apylinkė. 54 W. 67th Street, WENTWORTH 7904.

PARDAVIMUI MALIAVŲ krau- tuvė. Gerai biznis išvystytas. Šva- rios prekės. 6311 S. St. Louis Ave. PROspect 0577.

HELP WANTED—FEMALE Darbininkų Reikia

OPERATORŲ — PATYRUSIŲ IR NE SPECIALIAM—DALĮ LAIKO DARBUI

PATOGIAUSIAS DARBAS JUMS SEIMININKĖS, KURIOS NEGALITE DIRBTI PILNO LAIKO DIENOMIS

Ateikite dirbti šviesioje, oringoje dirbtuvėje ir siūkite moterų būtinai reikalingus drabužius. GERAS MOKESTIS IR BONUS.

SMOLER BROTHERS 2300 Wabansia Avenue

Reikia DŽENTORKŲ VALYMO DARBAS MOTERIMS VISOSE MIESTO DALYSE

Valandos nuo 5:30 vakaro iki 12:00 nakties.

KARINĖ PRAMONĖ

TAIPGI REIKIA DINING ROOM DARBININKIŲ

Atsiliepkite

Illinois Bell Telephone Company

EMPLOYMENT OFFICE FOR WOMEN Street Floor, 309 W. Washington St.

Reikalinga CLERK Ofiso Darbas Turi kalbėti lietuviškai Patyrimas nebūtinas Atsiliepkite

KEISTUTO SAVINGS & LOAN ASS'N. 3236 So. Halsted St.

REIKIA MOTERŲ Naktinių Valytojų NUOLATINIS DARBAS Aukščiausias mokėtis.

Labai malonios darbo sąlygos. ATSILIEPKITE TUOJAUS! Employment Office, 9-tas aukštas.

THE FAIR State and Adams St.

ŠEIMININKĖS PADEKITE KROLLUI GAMINTI VAIKŲ VEZIMELIUS IR LOPŠTUKUS

Pilno laiko darbas arba tik jo dalis. Reikia patyrusių ir nepatyrusių. Punch press operators. Vienos ada- tos suvamy mašinų operatorių. Reikia kitokių nepatyrusių darbi- ninkų. Pastovus darbas dabar ir bus po karo. Geras mokėtis. Ma- lonios darbo sąlygos.

KROLL BROS. 1801 S. Michigan Ave.

REIKIA INDŲ PLOVEJŲ Virtuvėje PAGELBININKIŲ

NUOLAT DARBAS Geras mokėtis KREIPKITES: Employment Office, 9 aukštas. THE FAIR State and Adams

LAKE FOREST HOSPITAL Reikalauja merginų dirbti dietar- jos skyriuje. Taipgi moterų bend- ram valymo darbiui. Malonios dar- bo sąlygos. Geras mokėtis. Pasto- vus darbas. Phone Superintendent Lake Forest 1700.

REIKIA MERGINŲ, moterų. At- eikite pasirušę dirbti. Patyrimo nereikia. Nuolat darbas. Visi balti žmonės. 65c į valanda. Stevens Wet Wash Laundry, 3001 W. 51st St.

REIKIA MERGINŲ lengvam dirbtu- vės darbiui. 2120 WEST LAKE STREET.

HELP WANTED—FEMALE Darbininkų Reikia

OPERATORŲ — PATYRUSIŲ IR NE SPECIALIAM—DALĮ LAIKO DARBUI

PATOGIAUSIAS DARBAS JUMS SEIMININKĖS, KURIOS NEGALITE DIRBTI PILNO LAIKO DIENOMIS

Ateikite dirbti šviesioje, oringoje dirbtuvėje ir siūkite moterų būtinai reikalingus drabužius. GERAS MOKESTIS IR BONUS.

SMOLER BROTHERS 2300 Wabansia Avenue

Reikalinga MERGINA

I OFISA PATYRIMAS NEREIKALINGAS Atsišaukite tuojau.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 2202 W. Cermak Road

REIKIA VIRTUVĖJ PAGELBININKIŲ Salad Girl Naktinių Valytojų

Valgis ir uniformos parūpintos GEROS DARBO VALANDOS GERAS MOKESTIS Pilno laiko darbas ar tik jo dalis.

HARDING'S 68 W. MADISON ST.

REIKIA OPERATORŲ Vienos adatos shearing and binding mašinos. Apsigyrimo darbas. GERAS MOKESTIS ROOM 500 241 W. VAN BUREN ST.

REIKIA MOTERŲ siuti vyrų pe- nešoms. Patyrimo nereikia. Pasto- vus darbas. Kreipkitės Room 866; Merchandise Mart. Klauskite p. Elvira.

BEAUTY OPERATOR, vidurmie- sty. Pastovus darbas, trumpos va- landos. Geras mokėtis. 17 North State St., Room 1814. State 4425. Mr. Longo.

REIKIA MERGINŲ Patyrimo nereikia. GERAS MOKESTIS 1148 W. CHICAGO AVE.

REIKIA PATYRUSIŲ dviejų ada- tu siuvėju operatorku ant Union Special Machine. Atsišaukite 2457 Michigan Ave., 2 aukštas.

REIKALINGA PATYRUSI suiva- mos mašinos operatorka prie vry- uo kaktaraiščių siuvimo. Geras mokes- tis, nuolatinis darbas. WERNER NECKWEAR 223 W. Jackson Room 415

VIREJŲ PAGELBININKIŲ Fountain girls, salad-sandwich girls, runners, dishwashers, bus- women. Employment Office, 3rd fl. Marshall Field & Co., State and Washington.

HELP WANTED—MALE-FEMALE Reikia Darbininkų-Darbininkų

CHICAGO RIVET AND MACHINE CO. Reikalinga VYRU IR MOTERU

DJENOMIS DARBAS BENCH ASSEMBLERS HEADER OPERATORS TUMBLER OPERATORS Moderniška dirbtuvė. Kafeteria GRUPINE APDRAUDA Pelnu pasidalinimo planas Kreipkitės: 1 blokas į pietus nuo 25th Ave. Paimkite Maywood "L" iki 9600 Jackson. BELLWOOD, ILL. Atidara 8 val. ryto iki 7 vak.

Vedusios Poros Arba merginos dirbti hotelio darbą GERAS MOKESTIS ir tipsai. Su gyvenimui kambariu arba be jo Tel. KEYSTONE 9490.

FURNISHED ROOMS—TO RENT Gyvenimui Kambariai

RENDON FURNISUOTAS, ap- šildomas kambarys pavieniam vy- rui. 5249 So. Albany Ave.

PIRKITE KARO BONUS